

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Kertész-utca 35. szám.
Ide intézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Elbeszélés.
(3. folytatás.)

HOGY SZERET A PARASZTSZIV?!

Irta: ZÁNYI KÁLMÁN.

II.
ét év mult el azóta. Csekély idő egy boldog élet történetében, de igazi örökkévalóság annak, a kire minden megvirradt nap órái, sőt perczei bánatot s szenvedést hoznak. Vicza Rózsi, azaz hogy Bassay Tihamérné boldogsága csak igen rövid ideig tartott. Férje, a kiben mélyen gyökerezett a könnyüvér hatalma, nem volt az az ember, a kinek változatosságához szokott életszomját tartósan kielégítette volna a házaseslet esendes boldogsága. Legalább Rózsi oldalán nem. A nyilvános élet zajához szokott nemes ur hamar megunta Rózsi örökös társaságát, a ki szerény visszavonultságban szeretett élni, távol tartva magától a tolakodó, rosszhiszemű embereket, kiktől féltette zavartalan boldogságát. Szerelme s a háztartás kötelességei képezték legkedvesebb szórakozását, mert igénytelen természeténél fogva nem vágyott többre. Ha maradt volna egy

szabad pereze, ott volt zongorája, s ékesen szóló könyvei, melyek bőven kárpótolták a nagy társadalom hiu élveit.

Erzsébet, Románia királynője (Carmen Sylva).

Nem úgy Bassay, a ki csak a mézeshetek varázsa alatt hunnyáskodott meg. Neki szük volt az ősi kastély, esendes a házias otthon s mivel Rózsi magányszeretetét nem birta legyőzni szépszerivel: szilaj természete gátat tört s elragadta a nagyvilágba. — Távolodásával választó ür támadt az ő és Rózsi szive között, mely annál inkább szélesbedett, minél fesztelebbitől tért vissza rég elhagyott életmódjához. Ismét a könnyelmű pajtás, ellenállhatatlan udvarló lett, tekintet nélkül az otthon busuló szép nejére. Oh, ő nem tudta megbecsülni egy nőnek ideális szerelmét, a ki költői felfogással isteni magaslatra képes emelni bálványozott férjét, őt érzéki vágyak vezérelték eslekedeteiben, melyeket nem sikerült megnemesíteni. — Uj benyomások, új ingerek után

vágyott sovár lelke, s nem nyugodott, míg elérte a változatosságot.

Bassay Tihamér kutató szeme megakadt Várday Blankán, egy hajdan hatalmas főuri család elszegényedett sarján. Szőke szépség volt, a nagyvilági hölgyek savoir vivre-jének összes fogásaival megáldva, melyek persze csak sejtelmesen jelentkeztek, hiányozván neki a mód azok fejlesztéséhez. És Tihamérnak módjában állt tért nyitni a szép baronesse juckerségének s boldogítani magát általa. Már az az ellentét, mely Blankát Rózsitól megkülönböztette, elégséges volt a csapodár férfi eltántorítására; ehhez járult kitűnő műveltsége, előkelő modora s izgató élénksége, melyek az élni tudás művészetén kívül előnyösebbé tették Blanka egyéniségét a falusias csendet, egyszerű keresetlen modort kedvelő Rózsi fölött.

Bassay komolyan kezdett udvarolni a szép baronesznek s lobbanékony szive csakhamar lángragyult iránta. E pereztől fogva terhes igának tekintette Rózsit, a ki előtt nem is titkolódzott.

A szegény teremtés minden módhoz nyult, hogy megtévedt urát visszahódítsa, de mind hiába. Az eleinte csak perpatvarokkal keserített házaselet végre igen feszült viszonyra fejlődött közöttük elannyira, hogy Bassay egy önfelelt pillanatban kiutasította Rózsit házából. Ezután nem maradt egyéb hátra, mint válóper útján visszanyerni a Blankának lekötendő szabadságot. Három hónap alatt ez is megtörtént. Tihamér szabad volt, lerázva nyakáról a szép Rózsit s tultéve magát minden lelkiismeretfurdaláson, oltárhoz vezette Blankát.

És Vicza Rózsi csendes megadással elviselte a martiromságot. Ismét ott ült az apai házban némán, fájdalomtól pergő könyeivel, de minden panasz nélkül. Az öreg Vicza András gyöngéd szeretettel vigasztalta, becézte; pedig a hol egyedül volt, ő is megsíratta szerencsétlen gyermekét.

Elmult ismét egy év. Bassay Tihaméréről igen jó hírek jártak. Nagy lábon élnek, szeretik egymást és boldogok. Rózsi még mindig remélt, bár maga sem tudta mit s ime, az utolsó remény is megcsalta, prédául dobván szerelmes szivét a reménytelenségnek. Ezután még szomorubban folytak napjai. Már nem remélt semmit a jövőtől, legalább azt nem, hogy sötét kétségbeesésében újra felragyogna egykori, rövid boldogságának leáldozott napja.

Egy borus, őszi nap délutánján nagy dir-durrall rontott be Rózsiékhoz az öreg Hollós.

— Hallják-e kigyelmetek, nagy öröm költözött a portánkra; jaj, hogy áldjam én a jó Istent ezért a jóért?! Képzelve csak Rózsikám, Pista fiam telegrafirozott, hogy hazagyün.

— Ehun van a távirat, olvassa csak szomszéd uram.

A szép fiatal asszony összereszt. Valahányszor Pistát emlegették előtte, élénk szemrehányást érzett szivében. Lassankint megszokta a lelkiismeret szavát, mely úgy tüntette fel előtte boldogtalanságát, mint Isten büntetését a derék legény kikoszarozásáért. Sze-

gény fiu! Három év óta hírét sem hallották még szülei sem; úgy megsíratták, mintha eltemették volna egyetlen magzatukat és most mily örömet okoz az elveszett fiu visszatérése?!

A táviratban pedig ez állt:

„Ma estére várjanak haza. *Hollós Pista.*”

Még Vicza András uram arcza is felderült e hirre. Ugy remélte, hogy Hollós Pista visszatérte kedvező fordulatot fog előidézni Rózsi reménytelen sorsában. Miért ne? Az asszony szép és gazdag s a fiu ha szerette előbb, szereti talán most is!? Meg is kezdte az utegyenetést Rózsinál, mindenféle szépet beszélve a fiatal Hollósról, de a leánya alig hallgatott reá.

Szive, lelke el volt telve a hűtelen Tihamér iránti szerelmével, a ki oly galádul eltaszította magától...

Sötét este volt már, midőn halk kopogtatás hallatszott Rózsiék ajtóján. Rózsi összereszt s Vicza uram talpra ugrott örömeiben, sietve kinyitván az ajtót. Magas, szépen termett férfialak lépett be huszárhadnagy egyenruhában.

— Pista! — kiáltotta fel apa és leány majd egyszerre.

— Szerencsés jó estét kívánok András bácsi és önnek Rózsi nagysám! — szólt a belépő összeütve sarkantyuját. — Alig egy órája hogy eljöttem s nem állhatom meg tovább, hogy magukhoz be nem néznék. Hogy, hogy vannak, nem is kérdelem, jól tudom, mily szomorúság borult a házukra egész ártatlanul. No de jó az Isten s megsegít! — szólt aztán felsőhajtván s elfoglalta a Rózsi által neki kínált ülőhelyet.

A fiatal asszony pirulva sütötte le szemét. A belsejében tanyázó szemrehányás szégyenletes önváddá változott Pista szavainál. Mily fennyen és mily hidegen kosarozta ő ki akkor Hollóst s ez a helyett, hogy most kigunyolná felsüléseért, részvétellel szól sajnálatraméltó helyzetéről s vigasztalni igyekezik őt. De bármily hálás is volt irányában, kínos volt reá nézve ez a tárgy, azért nyugodtságot erőltetve magára, mondá:

— Alig tudtam megismerni fényes egyenruhájában hadnagy ur, igazán senki sem gyanította volna, hogy ambíciója tisztí rangra emeli. Szívből gratulálok a fényes sikerhez.

— Köszönöm, Rózsi nagysám, őszinte szavait, de ne nekem rójjá fel érdemül tisztí rangomat, hanem önönmagának — viszonzá Hollós komolyan.

— Nem értem — hebegte Rózsi zavarral, mialatt egy gyöngö sejtelen szállta meg.

— Nyáron mult három éve, midőn utoljára találkoztunk. Nekem mindig emlékezetes marad ez az idő, midőn ön Rózsi kiméletlen kézzel széttepte illuzióimat, szememre lobbantva műveltségi fogyatékosságomat, mely bontó oka lett volna egyesülésünknek. Most tudom, de sőt tudtam is, hogy ez nem igaz. Csak uj szerelmének palástolására fedezte fel ezt a mérges nyilat, melylyel véresre sebezte reménydus

szívemet. Első gondolatom a halál volt, mely szabaddal kecségetett reménytelen helyzetemben, de aztán egy hirtelen előérzet küzdelmre serkentett, hogy kivivjam magamnak azt a kvalifikációt s megszerezsem azt a műveltséget, mely méltó párként önhöz emelne. Folyamodtam tiszté való kiképezte-
tésem engedélyéért s a szerenese kedvezett. Ma mint hadnagy állok itt, megváltozva rangban, észben és modorban, csak a szívem, az a régi maradt. Midőn megtudtam férjhezmenetelét, hideg törként nyilalt szívembe a kétségbeejtő fájdalom.

— Tünni éreztem ismét az életkedvet. De az ambíció, melyet az ön kiméltelen szavai keltettek fel bennem, további munkásságra ösztönzött. Aztán jöttek hozzám nyomorult megcsalásának hírei, melyek haragomat, felháborodásomat keltették, de nem tehettem az ön érdekében semmit, egyrészt mert nem akartam veszélyeztetni jó nevét, másrészt, mert kezeim megvalának kötve a kötelesség által, mely messze tartott e vidékről. A viszonyok megváltoztak azután. Most én ezélmónál vagyok s ön, kedves Rózsí, visszanyerte szabadságát. Nem gondolok a multakra, felejtjük azt el s éljük csak a jelennek és a jövőnek.

Vieza András helyeslőleg bölintott fejével, mire Pista hévvel folytatá:

— Megtudván, hogy ön atyjánál keres vigaszt reménytelen helyzetében, azonnal ide siettem. Csak huszonnégy órányi szabadságom van, de azt is nagy részben önnek akarom szentelni.

Hollós elhallgatott, mialatt Vieza uram bátorító pillantást vetett a leányára, de ez úgy látszott másfelé kalandozott gondolataival. Tihamér iránt érzett hitvesi szerelme nem apadt a sok megpróbáltatásban, sőt midőn már csak emlékképen megmaradt hü vonzalma, még göresösebb ragaszkodással gondolt vissza ifju boldogságának megrontójára s megfogadta magában az örök hűséget iránta. Fanatikus lelke, tulhajtott becsületessége messzire ragadta az észszerűség határain tul...

— Ön nem felel, kedves Rózsí — szólt kisvártatva Hollós; olyannyira meggyűlölt, hogy egy barátságos szava sincs számomra?!

— Téved, kedves szomszéd — viszonzá Rózsí, mosolyt erőltetve bágyadt ajkaira — én mindig jó barát-
nője voltam, sőt lehet, hogy valamivel több egykoron és mostani helyzetemben sírván sorsom fölött, önt is sajnálom, mert ha nem lettem volna oly könnyelmű, talán másképen alakult volna egyesített jövőnk. Vajjon meg fog-e nekem bocsátani valaha?!

— Ön tuloz, kedves Rózsikám, nekem nincs mit megbocsátanom, mert hiszen ön nem hitegetett soha s nem is volt jogom magaménak tartani. De hagyjuk ezt, a mult ne létezzék többé szemeinkben. Most szabadok vagyunk s ha ön méltónak tartja magához emelni esekélységemet s valamivel többet érez irántam pusztá barátságánál, úgy legyünk most egymásé.

Rózsí felkelt helyéről, s ünnepélyes komoly hangon felelt Hollósnak, mialatt könyek szöktek szépséges szemeibe:

— Kedves Pista, tudom, érzem, hogy megvetését inkább, mint részvétét érdemlő nyomorult teremtés vagyok, a kinek konokságán megtört már egyszer nemes igyekezete s félek, hogy megmagyarázhatlan akaratosságom most is gátat emel becsületes szerelmének, lovagias önfeláldozásának. Balvégzetünk úgy akarta, hogy mindegyikünk méltatlanra pazarolván érzelmeit, osztályrészül nyerje a kielégítetlen vágyat. Mindaketten szeretünk lelkünk mélyéből, a hogy csak romlatlan, őszinte emberek tudnak szeretni s e vonzalom tudom nem küzdhető le, nem írtható ki dobogó szívünkéből, úgy lévén egybeforrva életünkkel, mint maga a test a lélekkel. Én, bár férjem eltaszított, megsemmisített, nem szüntem meg őt szeretni. Mindennapi imámba zárom őt s övéit s szeretettel felidézem egykori rövid boldogságom felejthetlen perceit emlékezetemben, melyeket átéltem az ő oldalán. Különben az emberek egyenlőtlen mértékben részesülnek a földi javakban; meglehet, hogy nekem annyi boldogság volt szánva, a mennyit éppen átéltem. Mi haszna volna belőle önnek, kedves Pista, ha öné is lennék, egy más férfi képét hordván szívemben; oh nem, ön nem fogja akarni megszenségteleníteni boldog emlékeimet. Ugy-e nem haragszik, ha legmélyebb hálától indittatva őszinte voltam önhöz? — kérdé kis szünet mulva Rózsí.

(Vége következik.)

✠ Fergezeg. ✠

*Tikkasztó nyár égő hevében
Nekivadiúl a fergezeg.
Búgásától lombkoronás fa
Fel-felsőhajt s úgy megrezeg!*

*És a mint fut megkavarogva
Fékevesztett paripája,
Vakult dühét a piros szemtől
Terhelt kalász alig állja!*

*A gőzpárak harsogó hangján
Egybegyűlnek nagy hirtelen;
Húll a zápor s minden cseppjében
Ezer égi áldás terem.*

*Kinézek a csukott ablakon,
Melyet esőcseppek vernek...
Tisztul az ég; csekély távolban
Nyoma sincs már a fellegnek.*

*Nézem a fényt, mely a borúnak
Átszűrődik ködfátyolán
S a napsugárt, mely éltetően
Ragyog ki a felhők nyomán.*

*Hogy elnézem a szent csendet, mely
Úlján kelt a fergezegnek,
Sebzett szívem felsír s arcomra
Bús könyeim leperegnek.*

*Eltünődöm: jó-e fergezeg,
Mely éltetnek borús egén
Elhárítsa a sötét ködöt?!...
Vagy hasztalan remélem én?!...*

Szini Péter.

ROMANTIKA.

Irta: **Várnay Dániel.** (1. folyt. és vége.)

Most mondd, kérlek, mit tehettem. Vagy engedelmeskedek, vagy nem. Felülkerekedett bennem a dacz, az önérzet, a vágy a katonai pályára. Gondoltam, hogy a lelkére beszélek atyámnak, megkérem, hátha engedni fog, elvégre is egyetlen fia vagyok. Ha pedig nem enged, én sem; majd segít néha-néha az édesanyám, hisz ő úgy szeretett.

Palkovichnak két köny szökött a szemébe, letörölte és folytatta:

Két napig nem láttam atyámat; a harmadik nap egy eseléd levelet hozott. Atyám írta: Ha nem

Visszamentem a nagybátyámhoz B...re egy hónapra rá a hadapródiskola növendéke voltam.

Szegény anyám, akkor halt meg, mikor már mint hadnagyot idehelyeztek.

Ezt is a nagybátyám tudatta velem. Az apám erre sem érdemesített.

A gyászév letelte után apám újra megnősült. Milyen kegyetlenség, nemde Laczi, megnősült a nélkül, hogy tudatta volna. Tegnapelőtt tudtam meg mindent.

Elvett egy szép nőt, hiszen láttad már, Margitot. Amde a fiatal asszony nagyon is ráunt az öreg emberre, apámra: szeretőt tartott. Az apámnak besugták, de nem hitte, hogy az az ártatlan arcu nő olyanra képes legyen; de azért óvatosabb lett. Egy napon a nagygyűlésre ment. Meghagyta, hogy csak este jön

haza; de ez fogás volt: délben már hazament és mit talált otthon, Margitot, az a...i birtokos fiának a karjaiban.

Borzasztóan felháborodhatott, mert az asszonyt korbáccsal üzte ki a házból. Patay pedig — így hívják a csábítót — gyáván megugrott. Külföldre szökött. Most, hogy a gazember hazamerészkedett, az apám provokáltatta. A párbaj tegnapelőtt történt meg, mely apám sebesülésével végződött. Még aznap délelőtt táviratozott értem, hogy menjek haza. Megbocsát, mert talán ez az utolsó napja. Képzeld barátom, hogy siettem. De már későn érkeztem, már csak a szemét zárhattam le.

Levelet hagyott hátra számomra, melyben kér, hogy keressem fel a hűtlent, a nagybátyám rávezet, bosszuljam meg meghurezolt becsületét a nyomorult asszonyon.

Majd leestem a lábaimról, mikor nagybátyámtól megtudtan, hogy ki volt az én mostohaanyám.

És én nőül akarom venni, ha-ha-ha, a mostohaanyámat. Furesa játéka a sorsnak. De nem. Engem is megcsalna. Az elsőnek

a karjaiba dobná magát, ki az útjába állana. Most pedig, édes Laczim, hogy hallottad e szomorúságot, nem csodálkozol-e, hogy tudtam leplezni bánatomat. Tudtam vigadni akkor, mikor a legnagyobb fájdalom dult bennem.

— Meg vagyok hatva, barátom — szóltam neki. — Igazán, te sokat szenvedtél, és kérdelek: szeretted-e még ezek után is azt az asszonyt, a mostohádat?

— Hogy szeretem-e? Gyülölöm, megutáltam, mint a bünt. — Lehajtotta fejét és nem bírta visszatartani zokogását. Csöndben voltunk. A légy zümögését is hallani lehetett.

A nagy csöndet János törte meg. Lassan jött be az ajtón, odament Palkovich-hoz s valamit súgott

— ❖. Az ősz örömei. ❖ —

térek el ama szándékomtól, hogy katona legyek, mehetek, ő ne lásson többé a házában, engem ő ügyvédnek szánt, fontos czéljai vannak velem. Képzelheted barátom, mennyire lesújtott ez a levél. Most még jobban daczoltam. Mit, gondoltam, én nekem fog valaki pályát választani. Ezt apámnak sem engedhetem meg.

Összeszedtem mindenemet és utrakészen mentem édesanyámhoz bucsuzni. Apám éppen akkor ment ki tőle. Meglátott. Tudta, hogy megyek; nem szólt semmit, daczosan fordította el fejét és tovább ment. Anyám sirva fogadott. Tudott már mindent. Kértem, hogy ne haragudjék és hogy segítsen néha. Megígérte, hogy fizetni fogja a tandíjat a hadapródiskolában. Nehéz volt látnom anyám könyeit, de mégis elmentem.

neki. — „Jó, jöhet.“ mondotta a szolgának, azután hozzám fordult:

— Allj ide barátom e szekrény mögé, hogy ne lásson a nyomorult, a következő perczben már hallhattam Margit csengő hangját.

— Mi történt veled, — kezdé minden köszönés nélkül, — három napja, hogy nem láttalak? Talán — tette hozzá — szakítani akarsz velem?

Palkovich reszkető hangon válaszolt:

— Igaz, asszonyom, mi szakitunk. De előbb tudtára adom önnek, az elűzött, hűtlen asszonynak, hogy Palkovich László, az atyám, meghalt. Ön nekem a mostoha anyám törvény szerint; de én megtagadom önt. Ön megcsalta atyámat, megcsalna engem az első gézenguzzal. Távozzék innen, távozzék, nyomorult esábitója vár önre.

Parancsólólag mutatott az ajtó felé.

Az asszony csak nézte, kimeresztette szemeit, halkán mondá:

— Te, a szeretóm, a fiam. Bocsánat...

— Bocsánat! hahaha. Önnek csak az Isten bocsáthat meg — kaczagott keserűen Palkovich — En nem.

És mikor látta, hogy az asszony habozik, odaugrott az ajtóhoz, kitérta és hangosan kiáltott az asszonyra:

— Távozzék!

Többször nem is kellett neki mondani. Kiléptem a szekrény mögül, megragadtam mindkét kezét és mondám:

— Barátom, ez nemes bosszu volt!

HUSZÁRCSÍNY.

(Humoreszk.)

Írta: Palotai Csorba Ákos.

Kardos Géza, a még alig huszonnégyéves huszárőrhadnagy a legnyalkább tisztje volt annak a huszárezrednek, melynek állomása Nyiregyháza. Kardos nem volt az ezrednél, hanem egy század huszárral a Nyiregyházától két óra távolra fekvő faluban feküdt.

A falu szegény, sem koresmája, sem más oly épület nincs benne, mely a főhadnagy szállásul felvehető lett volna, nem maradt tehát más hátra, mint az, hogy bíró uram a fiatal lelkészt, a ki a huszárok oda-jövele előtt csak három hónappal lett a falu lelkészévé, kérte, adna szállást a főhadnagynak a hátulsi szobában, hisz neki elég az első szoba is. A lelkész szívesen engedett e kérésnek, s Kardos beköltözött a kis szobába.

Sajátságos véletlen volt, hogy Kardos és Szerény Béla a fiatal lelkész, külsőleg igen hasonlítottak egymáshoz, mindkettő szőke, mindkettőnek kék szeme, mindkettőnek sugár, magas alakja volt, s akár csak testvérek lettek volna, oly hasonlat volt közöttük. Az ily hasonlítások az életben nem egyszer fordulnak elő, egészen idegen két lény között, úgy a férfiaknál, mint a nőknél is.

De nemcsak testi, hanem szellemi hasonlatosság is volt a két ifju között. Mindkettő csendes, nyugodt kedélyű, hivatását mindig szem előtt tartó, kötelességeit pontosan teljesítő volt; s talán ez volt oka, hogy a két ifju, rövid együttlakásuk után, oly benső barátságot kötött, a minőt huszártiszt és pap között csak igen ritkán lehet találni, de meglehet az is, hogy e barátságot az egymásra utaltság idézte elő; nem volt a faluban egyetlen intelligens ember sem, kivel érintkezhetek volna, s így teljesen egymásra voltak utalva.

Kardos, ha századával bevégezte a gyakorlatokat és Szerény, ha az istentiszteletet megtartotta, a két jóbarát összeült, s tudományos dolgok felett társalgott. Szerény a vallás elveit, Kardos a katonai szolgálatokat fejtegette, s így történt, hogy egy évi együtt-létük után a huszártiszt csaknem annyit tudott a teológiai ismeretekből, mint egy negyedéves kis pap, Szerény pedig úgy ismerte a huszárelvet s katonai szolgálatot, mintha legalább is egy évtized óta valamelyik huszárezrednél táborig lelkész lett volna.

A tudományos vitakozásokon kívül szórakoztató társalgás is előfordult nem egyszer, s az utóbbi időben különösen sokat

beszélt a két fiatal ember Nyiregyháza egyik leggazdagabb föld birtokos családjáról, a Kincses Péter családjáról, a hova Kardost Szerény vezette be, s e bevezetés után a fiatal tiszt eleinte ritkábban, majd sürűbben, utoljára minden másodnap meglátogatta a Kincses-családot, be-belovagolva Nyiregyházára.

Szerény gyorsan észrevette, hogy barátját egy mágnes vonzza a nyiregyházi gazdag családhoz, s hogy ez a mágnes nem más, mint Kincses Péter uramnak szeretetreméltó alig 17 éves leánya, az ünnepektől szépségű Ilona. Kardos nem is tagadta, hogy melegebb érzéssel viseltetik a szép leány iránt, mint valaha bármely nő iránt viseltetett, s pár hónap múlva már bevalotta barátjának, hogy ő a legboldogabb halandó, mert Ilona viszonzszerelmét bírja.

A leány szülei nem nézték rossz szemmel a régi nemes családból eredő, nyalka és mégis komoly tisztnek leányuk körül-lyegeskedését, s midőn Ilona is beismerte szülei előtt, hogy szereti Gézát, a szülők keblükre ölelték gyermeküket, s csak annyit mondtak: „majd meglátjuk, ha megkéri kezdet, meg fogjuk adni neki a választ.“ Ilona boldog volt, mert hitte, hogy szülői beleegyeznek férjhezmenetelébe, s ebbeli nézetét közölte is Gézával, s megá-lapították, hogy mely napon kéri meg Géza Ilona kezét.

A kitűzött napon teljes díszben lovagolt be Kardos Nyiregyházára, s délután érkezett vissza a faluba, hol már barátja türelmetlenül várta kis szobájában.

Egy tekintet Géza arcára, s Béla tudta, hogy a leányké-rés nem egészen Géza óhajításához képest sikerült; de biznyságot szerzendő, feltette barátjához e kérdést:

— Nos, mit végeztél?

— Valamivel többet a senminél — válaszolt a tiszt — de nem mindent, amit óhajítottam. A szülők kijelentették, hogy személyem ellen legkisebb kifogásuk sincsen, s leányuk szerelmét

bírván, ők szívesen adják áldásukat; de az apa hozzátette, hogy még leánya is igen fiatal, én is fiatal vagyok, várunk kell addig, míg én huszárszázados leszek. — Ilona zokogásban tört ki, én lesujtva állottam az apa előtt, kijelentve, hogy ez bizonytalan hosszú határidő, de az apa hajthatatlan maradt, s így most bele kell nyugodnunk abba, hogy boldogságunk ege akkor fog csak teljesen napsugaras lenni, ha galléromon a három aranycsillag ott fog ragyogni! Oh, barátom, mily borzasztó ezt az időt még bevárni!

— Miért, hisz már négy éve, hogy főhadnagy vagy, pár év alatt kapitány lehetsz.

— Ne hidd, nálunk az előléptetés igen lassú; meglehet, hogy még tíz-tizenkét év is eltelik mire engem kineveznek századosnak — felelt Géza, egészen leverten hajtva le fejét könyökére.

— Bizzál jó sorsodban barátom — vigasztalá Béla barátját — sokszor a véletlen úgy játszik közbe életünkben, hogy az percz alatt fordulatot tesz, a latin közmondás szerint: „egy percz alatt megtörténhetik az, mit évekig hasztalan vártunk“, légy nyugodt, ki tudja, mily véletlenség fog közbejársani a te életedbe is, talán hamarabb eléred boldogságodat, mint azt most remélni mered.

Géza nem egészen volt nyugodt, a szoba levegője nyomasztólag hatott rá, s kérte barátját, menjenek ki a ház előtti vadgesztenye árnyában elhelyezett deszkapadra, a hol a levegő kellemesebb.

Az utczára értek. De mielőtt leültek volna, mindketten önkéntelenül a templom mellett elnyíló térre irányozták tekintetüket. A templom mellett egy vándor fényképész állította fel ideiglenes sátrát és fényképész készletét. A két jó barát mit sem szólva, egyenesen odament a sátorhoz. A fényképész látva az érkezőket, mélyen meghajlott s legnagyobb alázatossággal kérte fel a tiszt urat és a főtisztelendő urat, hogy fényképeztesék le magukat, percznyi felvétellel dolgozik, mondá s két másodpercz alatt a kép kész, melynek sikerültéről kezeskedik.

— Nem is volna rossz, legalább örök emlékünk maradna, ha együtt levétnénk magunkat — szóló Géza, s midőn barátja is igenlőleg intett, felszólítá a fényképészt, hogy készítse el készletét, ők lefényképeztesék megukat.

Mialatt a fényképész készülődött, Géza mosolyogva szóló barátjához:

— Egy igen eredeti eszmém van, változtassuk át ruháinkat, te vedd fel az én tisztiruhám és én felveszem a te reverendát s így fényképeztesük magunkat, egy tréfát akarok e képpel csinálni. Ilonának akarom ajándékozni, milyen meglepetés lesz Kincseséknél, ha engem papi, téged tisztiruhában fognak látni. Jöjj Béla, cseréljük ki öltönyeinket.

Béla eleinte néhány ellenvetést tett, de végre is a tréfát elrontani nem akarván, beleegyezett s a két jóbarát hazasietett átöltözködni.

Egy negyedóra múlva ott álltak a fényképész előtt: Géza mint pap, bajusztalanul, mert szép szőke bajuszát levágta és Béla

A tatabi hadgyakorlatokból (kutya a hadseregben).

mint huszártiszt. Egyenlő alakjuk, s természetük fogva a ruha mindkettőnek teljesen testéhez állott.

A fényképész gyorsan dolgozott s egy negyedóra mulva oly sikerült képet adott át Gézának, hogy úgy ő, mint barátja, „ah felkiáltásban törtek ki, látva e hasonlatot.

* * *

Mig a két jóbarát a sikerült arcképet nézegette, egy négyfogatu kocsit állott meg a templommal szemben lévő község háza előtt, honnét a bíró lépett ki. A kocsiból egy, éltes marciális kinézésű magasrangú katona szállt ki és kérdé: van-e itt koremsa, mert egy órát pihenni akar, míg a lovakat etetik.

— Nincs biz itt méltóságos uram — felelt a bíró, — de még más olyan ház sincs a falunkban ahol az oly nagy ur megszállhatna, legfeljebb a plébános urnál, a kinél a huszár főhadnagy ur is szálláson van; a paplak nincs messze, de különben a plébános ur, a főhadnagy urral mint látom éppen ott vannak a fényképész előtt, ha kívánja méltóságod, oda kísérem.

— Hagyja csak barátom, magam is megtalálom az urakat, s e szavakkal egyenesen a fényképészeti sátor felé irányzá lépteit.

Géza, mikor a magasrangú tiszt leszállott kocsijáról, oda tekintett s megrázkodott, ijedten szolt Bélához: Veszve vagyok barátom, ez a tábornagy és a mi ezredünk tulajdonosa, ha észreveszi a cserét, föbbe kell löni magamat, tulszigoru ember. Mit tegyünk?

— Semmit, benne vagyunk, játszani fogjuk szerepünket tovább, csak te légy okos, én rajta nem veszteks, — vigasztalá Béla barátját.

Géza nem tévedett, csakugyan az ezred tulajdonosa, a tábornagy volt az érkezett.

Béla legkisebb elfogultság nélkül elébe állt, katonásan köszönt s jelenté: „Kardos Géza, főhadnagy“, aztán Gézára mutatva szolt: engedje meg excellenziád, hogy legjobb barátomat s házigazdát Szerény Bélát bemutassam.

— Igen szép, hogy önök ily egyetértésben vannak, jó valóságos ember vagyok s szeretem, ha tiszteim a lelkész urakkal társalognak, — aztán folytatá:

— Főhadnagy ur, egy órára pihenni akarok, míg a lovakat megétegetik, más helyiség nem lévén e faluban, önt kérem, ossza meg velem egy órára szobáját.

— Excellenziádnak rendelkezésére állok. — felelt az ál-huszárfőhadnagy s meg akart indulni, de a tábornagy mosolyogva mondá:

— Csodálkozom, hogy önnek nincs bajusza, főhadnagy ur, pedig a katonatisztnak egyik földisze: a szép bajusz.

Nehogy Béla valami bolondot mondjon, Géza vágott közbe:

— Excellenziás ur, — annak én vagyok az oka, — barátomnak szép szöke bajusza volt, s naponta én sütöttem fel neki; tegnap véletlenül nagyon forró volt a vas, s az egyik bajuszt elégettem, nem volt tehát más mit tenni, mint a másikat levágni.

— No, az akkor nem baj, majd kinő az három hét alatt; a mikor az ezredszemlére Nyiregyházára jövök, hiszem, főhadnagy ur bajusza is meglesz. S most előre, uraim, pihenni szeretnék.

Tíz perc mulva már a Géza szobájában voltak a tábornagy s az ál-huszárfőhadnagy, a ki idevezette vendégét, míg Géza a pap szobájába ment.

Az ezredtulajdonos egy, az íróasztal előtt álló nagy karosszékre bocsátkozott, lábait kényelmesen kinyújtá s pihenni kezdett, Béla leoldta kardját, letette csákóját s illő távolban egy székre ült.

A tábornagy az íróasztalon nyitva levő könyvet vette kezébe: „Az apostolok cselekedete“ volt az.

— Szép, nagyon szép, hogy ön ily dolgokkal foglalkozik szabad idejében.

— Nem lévén más dolgom, barátommal vitatkozni szoktunk, — felelt az ál-főhadnagy.

— Helyeslem, katonáimnak első sorban katonáknak kell lenniök, de azért a műveltség után is törekedniök kell, s a műveltség első lépcsője a vallás.

Béla nekibátorodott s rövid idő alatt a legélénkebb társalgás fejlődött ki a két tiszt között a vallás és műveltség felett, s az excellenziás ur nem tudta eléggé csodálni, hogy az ő főhadnagya mily jártas mindenben...

Géza ezalatt türelmetlenül járt fel s alá a pap szobájában reverendában, gondolkozva, mi lesz ebből, ha Béla kiesik szerepéből, egészen megöli barátját.

Nem birta tovább kiállani, átment, kopogtatott, s belépett egész alázatosan az ál-főhadnagy szobájába.

— Jó, hogy jön, tisztelendő ur! — szolt az excellenziás tiszt — éppen kérni akartam a főhadnagy urat, hogy kéresse be kedves házigazdáját.

— Excellenziád nagyon kegyes — felelte alázatosan az ál-plébános, kezeit meilén keresztbe téve és mélyen meghajolva.

— Valóban kedves lelkiatya főhadnagy ur; igen sokat köszönhet az ön társaságának, meglepő; mily alapos tudományosságot szerzett magának.

— Ez csak kölesönösség excellenziás uram, mert míg én iparkodom főhadnagy urat a vallás- és tudomány mélyébe bevinni,

addig ő alaposan megismertetett engem a katonai szolgálattal s főleg a szép huszárérettel, melyet ő végtelenül szeret — felelt az ál-pap.

— Kétszeres öröömre szolgál ezt hallani — mondá a tábornagy, s így tehát ön ismeri a katonai életet elméletből, ha mindjárt tapasztalatból nem is? Ez szép, s szokott-e lovagolni lelki atyám?!

— Főhadnagy barátom volt szives a lovaglásban oktatást adni s most már néha-néha vele lovaglom be a szép pusztaságot.

— Tehát tud lovagolni jól?

— Amint egy lelkész csak tudhat — felelt szerényen az ál-pap.

— Excellenziás uram — vágott közbe most az ál-huszártiszt, — barátom úgy megüli bármely lovat, mint akármelyik huszártiszt az ezredünkéből.

— Ez szép — szolt a tábornagy, s kis idő mulva oda fordulva ismét az ál-paphoz, kérdé: — ismeretei vannak a katonai életéről, mint említé, s nem volna kedve, gyakorlatilag is megismerkedni a huszárérettel, nem volna kedve ezredemben, az ezred lelkészévé belépni?

Az ál-pap most nem tudta, mit feleljen, mert nem tudta, hogy barátja hajlandó lenne-e tábort lelkészévé lenni, s töprenkedése meglátszott arcán, de az ál-huszár észrevette, s fejével igenlőleg bólintott, miből Géza megértette, hogy Béla barátja a falusi lelkészkedést szivesen felcserélné a tábort lelkészkedéssel, s azért sietett felelni: „Kegyelmes uram, az volt mindig vágyam, hogy tábort lelkész lehessenek; de eddig nem sikerült vágyam betöltése. Ha excellenciád szolgálataimat igénybe venni óhajtáná, én boldognak érezném magamat a huszártiszti kar tagja lehetni.“

— Ezredem tábort lelkésze épen most kapott egy jövedelmező plébániát, s beadta lemondását a tábort lelkészévről. A lemondás már nálam van, de még nem intéztem el. Három hét mulva ezredem szemléjére jövök Nyiregyházára s akkor őt felmentem, s ha ön beadja kérvényét, kinevezem, mert ilyen lelkészre van a hadseregnek szüksége, minő ön, mert a tábort lelkész csak részben pap, egy részben azonban az ezred tisztje is. Elfogadja ha kinevezem?

Az ál-lelkész majdnem földig hajolt meg az excellenziás ur előtt: „Hódolattal fogadom“, felelt.

— Készítse el kérvényét mire Nyiregyházára jövök.

E perczen a szolga jelenté, hogy a kocsis kész s befogott. Az excellenziás ur szívélyesen megszorította az ál-lelkész jobbát, aztán az ál-huszárfőhadnagynak mondott pár szóval köszönetet, hogy lakásában megpihenhetett, s a négy paripa ügetve vitte tova a beláthatlan pusztába.

* * *

A két jóbarát átölelte egymást, s nagyot nevetve mondá Kardos:

— No pajtás, olyan huszártiszt voltál egy óra hosszúig, mint a parancsolat.

— És te oly plébános, mint a pinty — felelte Szerény; aztán siettek a fényképészhez, lefényképeztették magukat másodszor is, hogy mindenikének legyen egy példánya, s aztán beszélgettek, hogy mily ügyesen vitte mindenik a szerepét és a tábornagy nem is gyanítja a huszársínyt, mit elkövettek.

— De vajjon nem fog-e kivilágosodni a csiny ha majd három hét mulva a tábornagy Nyiregyházára jön s neked pedig mint századot vezénylő főhadnagynak ott kell lenned, nekem meg a folyamodványomat kell beadnom; nem fog-e feismerni akkor a tábornagy — aggodalmaskodott a plébános.

— Attól ne félj — felelt a huszártiszt — addigra az én bajuszom is megnő, te pedig akkor is borotválva leszel, tehát a tábornagy csak azt fogja észrevenni, hogy most már nem bajusztalan az ő főhadnagya, egyebet semmit; ha ezen valóságos vigjátéknak beillő csiny első felvonása oly jól sikerült, ne félj semmit, az utolsó jelenet csattanós lesz, mert neked meghozza a tábort lelkészi aranyzinórt s aranyrojtos derékövet.

Ezen aztán jót nevettek a jó barátok

Három hét mult el.

A tábornagy rendeletére az ezredes az egész huszárezredet összevonta Nyiregyházára, hogy a szemlére megérkező tábornagynak az egész ezredet bemutathassa, s így igen természetes, hogy Kardos főhadnagy is az általa vezényelt századdal a tábornagy megérkezése előtt egy nappal bevonult Nyiregyházára; vele ment Béla is, a ki egy pár napra Kincsesék vendége lett.

A nagy nap elérkezett, a tábornagy megjött, s elrendelte az ezredesnek, hogy másnap pontban öt órakor reggel az ezred ott álljon a gyakorlótéren.

Másnap még nem volt félőre, mikor a tábornagy a gyakorlótéren lovagolt, a laktanyában pedig az ezred kürtöse riadót fújt; a huszárok nyergeltek, s mindenik század az első akart jelentkezni a tábornagy előtt, a ki mellett az ezredes teljes katonai díszben ült toporzékoló, szép paripáján.

A város toronyórája háromnegyedöt ütött, mikor az első huszárszázad vágatva sietett elő. Az ezredes jelenté a tábornagynak, hogy ez az ezred harmadik százada.

— Ki a századosa? — kérde a nagyur.

— Nincs századosa; e századot Kardos Géza főhadnagy vezényli.

— Kardos Géza főhadnagy? ismerem.

E perczen a huszárcapat egy ölnyi szélességű árokhoz jutott, mely elválasztá azt a gyakorlótértől. A főhadnagy elől, a huszárok utána a legnagyobb rendben, minden feltartóztatás nélkül, az üggető lépést meg sem lassítva, átugratták az árkot és a jövő másodperczen a főhadnagy százada a kegyelmes ur előtt állott kifogástalan rendben s Kardos főhadnagy jelenté az ezredesnek, hogy a harmadik század megérkezett.

— Bravó, főhadnagy ur! — szólt ő exczellenciája, — a merész ugratás valóban magyar huszárcapathoz illő volt, s örülök, hogy a riadó fuvására épen az ön százada jelentkezett először is; remélem hogy a gyakorlatban is oly serény lesz a harmadik század, mint volt a megjelenésben.

Géza katonásan köszönt s százada élére állott.

— Ugy látszik, Kardos jó tiszt, — szólt a tábornok.

— Az ezred legnyalkább, de egyszerűs mind a legjobb tisztje, — volt az elismerő válasz.

Ekkor érkeztek egymásután a többi századok, s az árok átugratásnál meglátszott lépéseiket, s csak úgy ugrattak, de a sorrend itt-ott megbomlott s pár másodpercig tartott, míg felállott az egész ezred. Az exczellenciás ur arcza elkomolyodott; s elrendelte a gyakorlat megkezdését.

Két álló órán át zavarta a tábornagy az ezredet, mindenféle fordulatokat tétetve avval; mindenben első s legpontosabb volt a harmadik század, s minden mozdulatot ez tett legügyesebben meg.

A gyakorlat befejezése után a tisztikart maga elébe hívatta a nagy ur, s így szólt:

— Ezredes ur, az ezred gyakorlataival egészben véve meg vagyok elégedve, a tiszturak elég fáradságot látszanak fordítani, a legénység kiképeztetésére; de azért hiányok is voltak, remélem ezt jövűteszik a tiszt urak; kivételt kell tennem az ezred harmadik századára, mely kifogástalanul jelent meg s végezte feladatát, dícséretet érdemel ennek századosa, Kardos Géza.

— Főhadnagya — javítá ki az ezredes a nagy ur szavait.

— Mától fogva százados, felelt a tábornagy — előléptetési okmányát még ma megküldöm az ezredhez.

A tiszték irigylve tekintettek Gézára, de persze szólni egyetlenegy sem mert...

A falusi plébános, Szerény Géza, még aznap tisztelgett a nagy urnál s átadta folyamodványát...

Másnap az ezredeshez két okmány érkezett a tábornagytól, egyik: a Kardos Géza főhadnagynak századosává lett kinevezését, másik: a falusi plébánosnak Szerény Gézának az ezred-tábori lelkészévé történt kinevezését tartalmazta. Az ezredes rögtön magához hívatta a két kinevezettet, s átadta nekik okmányaikat.

* * *

A két jóbarát, okmányukkal zsebükben, egyenesen Kincsesékhez sietett. Géza átadta okmányát leendő apósának e szavakkal: Százados vagyok, most már esedezem Ilona kezéért.

Ilona, ki anyja mellett ült, felugrott, átölelte Gézát s az apa és anyja kiterjesztették áldólag kezeiket a két szerető szívére.

— Az esketést pedig én fogom megtartani, mint az ezred tábori lelkésze — szólt most Béla, felmutatva kinevezését.

— S hogy történt ez oly gyorsan? — kérde Ilona boldogságtól mosolygó arczeal.

— Amint én Gézának előre megjósoltam, a véletlen játszott közbe — felelt Béla.

— Nem a véletlen barátom, hanem a huszárcsíny — javítá ki Géza s kivéve zsebéből a fényképet, átadta Ilonának e szavakkal: „tarsd meg ezt kedvesem örök emlékeül a huszárcsínynek” s aztán töviről fokára elbeszélte a szülőknek és Ilonának azt a jelenetet, mikor a tábornagy meglepte őket.

— No, ez ugyan vakmerő csíny volt, — jegyzé meg az apa, — de sikerült, s így jó volt.

Két hónap mulva Géza oltárhoz vezette Ilonát és Béla áldása után hazavitte imádott nejét, kivel boldogan él, s nem egyszer emlegetik egymás között a vakmerő, de sikerült „huszárcsínyt.”

Vallomás.

Irta: Somlyó Sándor.

beteg tollat kért és mély, reszkető sóhajttal lebbentve el ajkairól, írni kezdett:

„Talán holnap, talán már ma, vagy talán mihelyt e sorok végére jutok, elszáll belőlem az a gyászos lélek, a mely az életben annyi fájdalmat, keserűséget szenvedett és nem marad e hosszú, kínos szenvedésnek nyoma sem. — Testemet egyszerű fakoporsóban kiviszik a temetőbe, rögtön hintenek rá,

utána sirnak is egy kicsit, aztán a rideg hanttal együtt ráborul az örök feledés... A szív, a mely tüzes lávaként forrongott, férgék martaléka lesz, a test enyészik az idővel és a világ csak folyik háborítlanul, a maga útján.

Nem viszem a sirba boldogtalan titkomat, nem, mert odalenn nyugalom kell... Elárulom neked; hallgasd meg, aztán kaczaghatsz egyet, nem bánom!

Szeretlek! Szenvedek érted azzal az örületes szenvedélylyel, a mely gyilkosabb minden méregnél. Szerettelek szívem tavaszának üde virulásával, mely hervadhatlan, bűvös virágot fakasztott szívemben s a melyet szerelmem kiforrhatlan melege ápol örökké... az utolsó pillanatig... Tudd meg most, a mit nem tudhattál meg sohasem s a mit nem mondhattam el neked soha, míg most a sir széléről száll fel hozzád első és utolsó szerelmes sóhajom.

El volt zárva előlem az út, a mely bűvös lényed közelébe vezetett. Csak láttalak. Nem hallhattam eperajkaidnak andalító csevegését, vidáman csengő kacaját, nem érinthettem bársonypuha kezeidet, nem szólhattam hozzád esdeklő imádatokkal, hogy elimádkozzam neked legszentebb imámat, hogy te vagy mindenem — Istenem!... Nyomodban voltam, kísértelek, a hol tehettem, mint sötét árnyék, s ha kebledre tüzött virágaidból egy-egy levél a földre hullott, mohón kaptam utána s oly végtelenül boldog voltam. Mint nyomorult tolvaj, lopódtam el ablakod előtt, hogy megláthassam örökké mosolygó képedet s ha tekintetünk találkozott, azt hittem, hogy a vilámban tűze sujtotta szívemet.

Egyszer viszonzotad lázas, szenvedő, sóvár tekintetemet hosszán, elmerülten, talán szánalomból, s ez a tekintet űz azóta, mint könyörtelen kísértet; hol boldog jelent idézve képzetemben, hol pokoli átokként üldözve nyugalomamat.

Oh, bár válhatnék kutyává, hogy ott sompolyoghatnék folyvást melletted s úgy csókolhatnám a port, melyet lábaid taposnak, vagy válnék virággá, hogy örökké ott virulnék kebleden, ragyogó szemednek éltető sugaraitól!

Szemed az éjszakai égboltozat, telve tüzes fényben csillámló csillagokkal, aranyhajad minden szála tündöklő napsugár. Ajkad a boldogság, melynek mosolyától elröpül a bánat, a bánat s a mennyei érzet üdve tölti el a fájó kebleket...

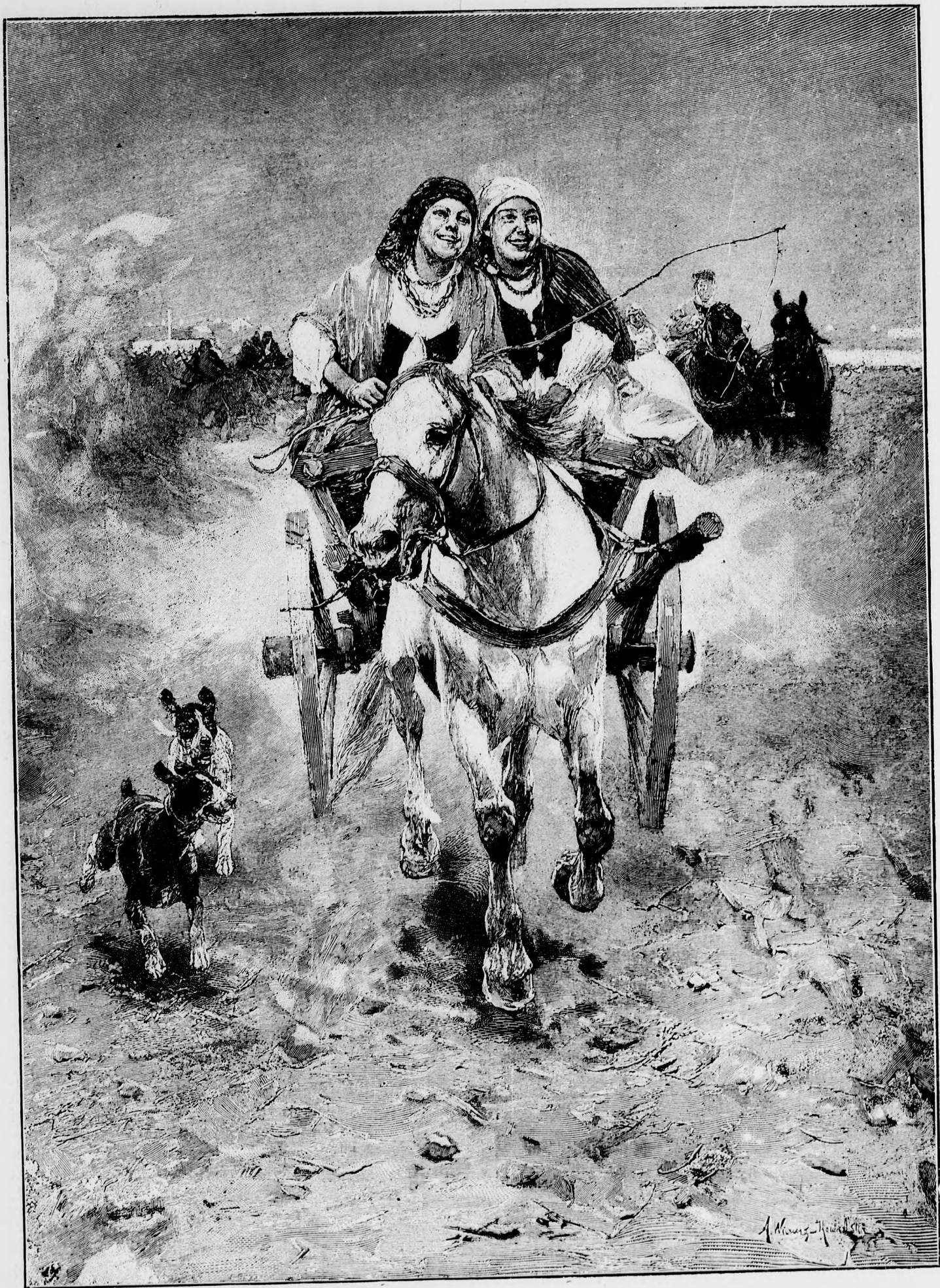
Teérted sajgott e haldokló szív, a mely nem juthatott odáig, hogy közeledben panaszolhassa el neked emésztő keservét. Te voltál e boldogtalan élet egész világa, egyedüli célja, a mely csábos fényben tündöklök a reménytelenség távoli esalfa kódében. A te képed lebeg előttem most is azzal a megörjítő mosolygással, a mely halálos szenvedélyre lobbantotta szívem nyugodalmát.

Ifju lelked boldogan vigadott, míg én átszenvedtem szerelmem minden kínos vergődését és kértem a szellőt, hogy vigye el hozzád esdő sóhajomat, kértem a virágot, hogy sugja meg neked boldogtalan szerelmemet, de nem volt a világon semmi, a mi közel vihette volna szivedhez gyászos bánatomat.

Lehetetlen az, hogy a sir ennyi szerelmet magába fojthasson; kivirul az onnan reszkető virágok képében s ha utad egykor arra vinne, tépj le egy virágot, tüzd a kebeledre s a sirban is áldani foglak érte!...

Kezem reszket, nem irhatok tovább. Összegyűlt szívemben minden eddig végigérezett, kínos szenvedés s a te mosolygó, édes képed adjon nekem enyhülést, üdvözülést...”

— * — Víg kocsikázás. * —

— Tönkrement! —

Úr és a pásztorlány.

„Jöjj csak ide, kedves libapásztorlányka,
Ne viselj már gondot többé a libákra,
Hagyd itt ezt a zöldet, hagyd el ezt a rétet,
Jobb lesz nálam sokkal, lányka, a te élted.“

„Fényes lesz a sorsod, pompában fogsz élni,
Hogy lesz-e kenyered? nem kell attól félni;
Teljesítve leszen minden gondolatod,
E szép ajánlatot már csak elfogadod?“

„S ezen felül léged oly nagyon szeretlek,
Hogy majd az esteken ölembe ültettek,
Csevegek én neked szívem hűségéről,
Tartós boldogságról, édes szerelemről.“

„Köszönöm alássan a kegyes jóságát:
De nem fogadhatom el az ajánlatát,
Mert nem válhatok el kedves libáimtól,
Sem pedig az édes, jó öreg anyámtól.“

„Bár igen csábító ez az úri élet,
De nem adom érte a viruló rétet,
A szép palotában rabság lenne sorsom,
Míg a zöld szabadban vígan uralkodom.“

„S van még egy harmadik, mi engem idefűz,
Tőle semmi szép szó, ígéret el nem űz;
A legelő birkák pásztorát szeretem,
Libáimat mindig vele legeltetem.“

Jablonszky Jolántha.

AZ ELSŐ REGÉNY.

(Gyermekkori emlékek.)

(3. fejelet.)

Irta: Schifkorn; fordította: Ego.

„Csak most vettük észre, hogy a tűz szerencsésen eloltatott, s hogy kíváncsi nézők egy kört alkotva állanak körül bennünket. Nagymama azonban tudott egy kitűnő módot a jó emberek eltávolítására, a mennyiben megparancsolá a sáfárnak egy hordó bort a pinczéből s néhány sonkát az éléstárból felhozni reggeli gyanánt. A főszámvevőnek pedig kötelességévé tette az erdőt a törvény embereivel felkutatni s e közben monsieur Tintenklex után is nézni, ki az egész idő alatt nem mutatta magát.“

Miután most már hajnalodott, senki sem gondolt többé az alvásra, s nagymama meghívta Kristófot is, hogy vegyen részt reggelinkben, s az ő egyszerű, jóságos modorában köszönetet mondva, szívélyesen kezét nyújtá neki. Kristóf kérdő tekintetet vetett Dórára, a ki dideregve simult anyjához. Ő elpirult, s hozzám hajolva suttogá: „Kérjed Kristóf bácsit, hogy maradjon!“

Emez már kinyújtá felém erős karját, hogy én, mint máskor, kényelmesen felkuszthassak a füléig, s mikor aztán itt az édes, sokatmondó izenetet tolmácsolám, akkor elpirult ő is, és még jobban, mint Dóra, s jutalmul oly gyöngéden ölelt magához, hogy jajgatva sikoltottam fel, Dóra és nagymama pedig daczára a kiállott izgalmaknak, szívből nevettek.

Egy órával később a reggeli mellett ültünk, bár kissé korábban, mint máskor, de azért kitűnő étvágygal mindannyian.

A törvény emberei ezalatt elintézetlen ügygyel tértek vissza. A rablók époly nyomtalanul eltűntek,

mint monsieur Tintenklex, kinek elbocsáttatása közléseim után mindenesetre el lőn határozva, állását azonban csak a hónap végén kellett volna elhagynia.

Az agg sáfár jelenté, mialatt reggeliztünk, hogy ő már néhány nap óta cigányokat látott a közeli erdőkben bujkálni, a mi azonban, mint oly közönséges dolog, nem tűnt fel úgy előtte, mint az, hogy egy alkalommal magát Tintenklexet látta igen bizalmasan társalogni a sötét esőseléssel, azonban ő azt gondolá, hogy ez valamely törvényes vizsgálati ügyben történik, és sohasem álmolta volna, hogy „egy olyan ur oly ocsmány gazságot szándékozzék elkövetni.“

— Tehát úgy véled, hogy a tűzvész, a rablókkal egyetértve monsieur Tintenklex terve volt? — kérde nagymama, miközben gyors tekintetet váltott Dórával és Kristóf bácsival:

— Bizonyosan és igazán úgy van; és talán még más valaki is van a játékban, a mit csak a jó Isten tudhat, — viszonzá az ősz ember, — de csak valaki a nációk közül gyújthatá ki a tüzet, mely bizonyos rosszul ütött volna ki, ha a mi szeretetünk, méltóságos asszonyom —

— Jól van öreg, — szakítá a nagymama mosolyogva félbe, — te is dicséretesen megtetted kötelességedet, s ha Isten is úgy akarja, még jó sokáig fogunk együtt működni.

S ezzel kezét nyújtá a hű szolgának, ki azt csaknem gyöngéden emelte ajkaihoz, s aztán büszkén és örömtelten a nyert dicséret fölött, elhagyta a szobát.

— Nagy veszélytől szabadultunk meg, — szól most nagymama komolyan, — de hát bármily gonoszul volt is a terv készítve, mégis szeretem, hogy senkisémet került kézre a tettesek közül.

Kristóf bácsi csak fejével intett, Dóra azonban az idős hölgy vállára rejté arcát, ki anyai szeretettel tekintett le a szép leányra.

— Ugy gondolom Dóra, hogy még nem is mondtál köszönetet megmentődnek, — mondá végre mosolyogva.

Dóra csaknem ijedten emelte fel fejét s villámgyorsan nyújtá Kristóf bácsinak kis kezét, mely eltűnt az óriás tenyerében, mint egy házinyul az oroszlán torkában.

Nagymama elhagyta az asztalt, s felszólított engem, hogy mennék vele megtekinteni, minő károkat okozott a tűz a padláshelyiségekben. Kristóf bácsi és Dóra szintén akartak jönni, de úgy látszik, hogy nem igen fájt nekik ajánlkozásuk visszautasítása.

Félóra alatt bevégeztük körültekintésünket, — mire nagymama engem elbocsájtott, ő pedig rendes házi teendői után nézett. Midőn a félig nyitott ajtón a szobába léptem, Dóra fejcséjét a Kristóf bácsi széles mellére láttam simulni, s ez forró csókjaival borítá el a sötét fűrtöket.

Sajátságos, hogy ezuttal a legkevesebb féltékenységet sem éreztem, sőt egész rendénvalónak találtam a dolgot, csak az éjtett esodálkozásba, hogy Kristóf bácsi szemei majdnem oly tüzesen világítottak, mint néhány óra előtt a kastélypadlás ablakai. — Persze, még nem ismertem a szerelem tüzszellemeit, melyek az óriásnak fejébe szállottak, s ott, démoni játékukat űzve, fényes lángokat gyújtottak.

* * *

A legfényesebb, tiszta derűs napok következtek ez eseménydús éj után. Kristóf bácsinak kétszeresen fényesek, mivel neki a nagy égitesten kívül még egy kis melléknep is világított, mely körül ő — ha nem is oly gyorsan, de mindenesetre épen oly kitartóan keringett, mint a föld az ő maga éltető

napja körül, — míg én, mint állhatatlan bolygó, mindkettő pályáját keresztezém.

Sajnos, hogy Kristóf bácsi szerelmi ege még sokkal hamarabb elhomályosult, mint a tiszta kék aether fejünk felett. Aprilisi idő állott be, mely mellett a szegény óriás majd izzadott, majd fázott; egy olyan tortura, melynek több időre csak oly erős test és lélek-szervezet tudott ellentállni.

En láttam és éreztem akkor e meteorológiai tüneményeket, anélkül azonban, hogy azoknak okai fölött, melyek felfogási képességemben úgy is igen távol állottak sokat törtem volna a fejemet.

Dóra, mint késő gyümölese egy semmiesetre sem boldog házasságnak, a különben erélyes anyja részéről kissé tulságos bevezetésben részesült, atyja pedig rövid otthon tartózkodásai alatt tökéletesen elkényezteté! Bár ennek halála után az anyja belátása javulni kezdett, Dóra mégis egy pajkos, az élet komolyságainak s komolyabb nézeteknek teljesen megközelíthetetlen gyermek maradt, kinek alapjában nemes szive folytonos harcban állott a makacs, szeszélyes fejcskével.

Szentváry gróf egy ilyen jellemet az első pillanatra kiismert, s eszerint bánt vele. Arisztokratikusan előkelő lénye imponált Dórának, s majd hízogó, majd fenhéjazó modora megzavarta s megfélemlíté; nem szerette őt, de meghajlott előtte. A csufos leálezást azonban nyomon követé Dóra megvetése s a régen lelkében szunnyadó hajlam a gyöngéd, nemesszívü barát iránt, jogaiba lépett. Kristóf bácsi angyali jó lelkülete azonban nem értett a számító magaviselethez, hanem egészen átadá magát a varázsnak, melyet a szép szeretetreméltó leány gyakorolt felette, s ennél fogva, tudtán kívül szeszélyeinek játékszere, maitre de plaisir, udvarmester, komornok, kertész, hordár, egyszóval minden lón, csak az ép nem, a minék nem szerint lennie kellett volna.

Szegény Kristóf bácsi! Még a nevetést is, a mi előbb meg vala neki engedve, le kellett szoknia, mivel Dóra idegei néhány nap múlva már ismét nagyon „meg voltak támadva”. Ámbár megsugá neki egészséges észjárása, hogy görbe uton halad, ámbár véresre harapta ajkait türelmetlenségében, ha egy délután alatt háromszor kapott parancsot ki- és befogatni, s aztán egy sétalovaglás méltóztatott; vagy midőn órák hosszáig keresett egy óhajtott virágot, hogy a végre nagynehezen felfedezett néhány pillanat múlva a karesu ujjak által összetépetni lássa; de egy búbajás mosoly kíséretében kimondott hízogó szó ismét megerősíté az alig lazult járszalagot, míg végre egyszer — elszakadt.

Egy délután nagymama a két órányi távolban fekvő városkába kocsizott egyetmást bevásárolandó. Dórának hirtelen eszébe jutott, hogy elfeledte anyjának egy fontos toilette-czikk beszerzését, nem tudom már határozottan, hogy kókusdió szappan vagy eperpomádé volt-e, felemlíteni. Miután a többi lovak mind a távoleső szántóföldeken voltak elfoglalva, Kristóf bácsi ajánlkozék futár gyanánt nagymama után lovagolni.

— Nem — mondá Dóra az ő szokott határozottságával — meglepjük mamát, s mindnyájan utána kocsizunk, még pedig — a szamarakal.

Hasztalan hozá elő Kristóf bácsi, hogy ezen állatok csak a nehezebb munkához vannak szokva, s ily célra éppen ninesenek betanítva Dóra kijelenté, hogy szükség esetén egyedül vállalkozik, röviden, az én kedves barátaim a számukra rendelt kis kocsi elé lettek fogva, mi pedig feltelepedtünk s a kastély összes eselédségének határtalan gaudiuma mellett kirobogtunk a tárt kapun. Egy kevés ideig pompá-

san ment a fura utazás, de mikor egyszer Dóra gyorsabb ügetést óhajtott, s Kristóf bácsi erősebben kezdé a szürkéket ösztönözni, a jámborok nyilván rossz néven vették a tréfát, s a legpéldásb egyetértéssel egyet kanyarodva, hihetetlen hirtelenséggel leheveredtek, s kellemetlen terhököt egész gráciával a — szerencsére száraz — utmenti árokba plántálták.

En, mint a legkönnyebb holmi, keresztül repültem Dórán és az árkon, az ujonnan szántott földre, hol egy hatalmas hengerbuczka után gyönyörtelen állék ismét lábaimra. Dóra azonban kevésbé látszék előszeretettel viseltetni a hengerbuczkák iránt, mert midőn Kristóf bácsi csekély fáradság után a csipkék tömkelegéből előkereste és felemelte, a sötét kék szemek haragtól szikráztak mélyen elvörösödött arczában.

— Ön azzal dicsekedett — mondá élesen — hogy a legvadabb lovakat is meg tudja fékezni!

— Mindenesetre — erősíté Kristóf, ki azon bizonyosság után, hogy Dóra sértetlen maradt, elpusztíthatatlan nyugalmát ismét visszanyerte — mindenesetre, de én mindig lovakról beszéltem, s szamarakkal szemben az istenek is hiában küzdenek.

— Ön igen jól ért hozzá az ártatlant játszani, engem azonban még sem vezethet félre.

— Félrevezetni? — ismétlé Kristóf, most már mégis ránczokba szedve homlokát.

— Igen, félrevezetni; ön sohasem lesz képes engem arról meggyőzni, hogy e szelid állatok az ön akarata ellen dobtak volna az árokba bennünket.

Ezen gyanúsítás Kristóf bácsi előtt oly csodálatosnak tünt fel, hogy egy pillanatig egész megütözve hallgatott, de eddig vidor kedve mély komolyságnak engedett, midőn mondá:

— Kicsinyes bosszuállás ép oly kevésbé természetem, mint a hazugság és képmutatás, azt önnek Dóra kisasszony legjobban kellene tudnia.

— Nem tudom, nem volna jogosultabb, ha bocsánatot kérne tőlem, a helyett, hogy a megsértettet játsza! — viszonzá Dóra egy elkényeztetett gyermek tulzott fenhéjazásával.

— Bocsánatot? azt, hogy ön makacs volt, mint mindig, s én elég oktanul engedtem, mint mindig? — kérdé Kristóf bácsi oly hangon, melynek keserü gunyja éppen ritkasága miatt annál élesebben hatott.

Dóra göresösen harapott ajkaiba; érezte, hogy nines igaza, de hogy éppen az az ember, a ki őt eddig mint korlátlan uralkodónót tekintette, merészkedett azt neki felmutatni, csak jobban fokozta bosszuságát saját esztelensége fölött, megsértette önszeretetéit és kihívta a dacot. Nos, neki engedelmeskedni kellett, ezt követelte az ő méltósága, mint urnó.

— A mint önnek tetszik, Brunner ur! — mondá röviden, — de ha ön általában valami súlyt fektet személyemre, úgy bocsánatot fog tőlem kérni.

— Sőt ellenkezőleg, akkor tenném azt, ha semmi súlyt nem fektetnék az ön személyére.

— Ön vonakodik?

— Igen.

— Jól van; ezennel tehát kijelentem, s ünneplésesen esküszöm, hogy e helyet addig el nem hagyom, míg ön nem enged akaratomnak. S ezzel kis személyének minden hatalmában álló méltóságával egy kis halomra ült az erdőszélben, s aztán új kényszerítési módjával megelégedve, büszkén tekintett fel az óriásra.

Ez új találmány azonban annyira magán viselte a gyermekes esetlenség nyomait, hogy Kristóf önkény-

telenül elmosolyodott, s a duzzogó lánykához lehajolva, csaknem atyai gyöngédséggel mondá:

— Hagyjuk a tréfát Dóra, s nyujtsen kezet nekem.

— Nem tréfálok Brunner ur! — hangzék dacosan Dóra ajkairól.

— Valóban nem?

— Nem, — jött ismét a felelet, — a közeli győzelem előérzetében, azonban másként fordult a dolog.

— Sajnálom — mondá Kristóf bácsi egyre komolyabban és nyugodtabban, — hanem akkor veszen véget e jelenetnek, ha nem is én miattam, de legalább tekintetből önmaga iránt.

— Ne vesztegesse tanácsait urám, én maradok — hangzott a gunyos válasz, de alig mondá ki, máris átható sikolylyal, melyre második és harmadik crescendo következett, felugrott, s meglepő gyorsasággal szaladt a kastély felé, melytől alig távoztunk egy puskalövésnyire, az óriást szótlán bámulatban hagyva hatva.

En, mialatt ők a fentirt párbeszédet folytatták, igen kellemesen töltöttem az időt barátaimmal, s jutalmul hőstettökért, a legnedvdusabb füveket szedém össze részökre a közeli kaszálóról. Dóra kiáltása az általa elhagyott helyhez vonzott, melynek megpillantása azonnal felfedezé előttünk a vad futás okát:

a kis halom, melyen Dóra ült, hangyaboly volt! — Jogosult vidámságom egy pillanatra magával ragadta Kristóf bácsit is, azonban Dóra magaviselete sokkal mélyebben sértette, s a hozzá oly méltatlan szerep, melyet eddig játszott, sokkal inkább feltűnt előtte, semhogy ez eseményt csak komikus oldaláról fogta volna fel. Igen, minél tovább nézte a megzavart állatkák riadt összevissza szaladgálását, annál jobban elsötétült homloka.

— Tehát ezek a szegény, parányi állatkák csipésökökkel kivívták azt, a mit egy férfi kérelme, kinek szerelmet mutatott, kinek férjévé kellene Jenni, ki nem eszközölhetett; keserű egy leczke ez — mormogá maga elé s aztán lassan megfordult, mint mindig, a türelmesen várakozó szamarakhoz, melyekkel aztán, mellettök lépdegélve, hazatértünk.

Midőn a nappali szobába léptünk, Kristóf bácsi megbízott egy előttünk elrohanó komornát, hogy nevében a „baronesse“ hogyléte felől tudakozódjék, s kérdezze meg, hogy még ma elfogadja-e rövid beszélgetésre. A leány pár perc múlva azon válaszzal tért vissza, hogy a bárónővel sem ma, sem holnap, talán még később sem lesz lehetséges beszélni, s ezen felvilágosítás oly módon lett hangsúlyozva, melyből eléggé kitűnt, hogy a komorna urnőjének utasításait követi. Kristóf bácsi mosolygott, s egyidejűleg a böles szobaleánynak a legnehezebb ezüst darabot nyujtá át tárczájából, mely csaknem Rökkobaldó varázsvesszejeként hatott.

— Csókolom nagyságod kezeit, — hadará most egyre-másra, — urnőm kissé rossz hangulatban van, ha azonban nagyságod parancsolja, akkor én —

— Ne fáradjon, — jegyzé meg Kristóf bácsi röviden, — s aztán megfogva kezemet, a „német

Michelhez“ vezetett az istállóba, mely vidáman nyert elénk.

— Ha Dóra kisasszonyt meglátod, jelentsd neki tiszteletemet — szól az óriás hozzám, mialatt sajátkezüleg felnyergelte lovát, s mond meg neki, hogy ha egy udvarmesterre netalán szüksége lenne, majd keritek egyet a városban számára. Meg fogod azt jegyezni kis fiam.

— Oh igen, Kristóf bácsi, hiszen azt könnyű megjegyezni, — biztosítám, mialatt a megszokott létrára, barátom karjaira kúsztam, hogy aztán vele együtt a német „Michelre“ üljek, elfoglalván helyemet előtte a nyeregben.

Igy lovagoltunk aztán, mint máskor, egy jókora darabon együtt, s nem kevésbé büszke valék arra, hogy a hatalmas állat mily engedelmesen hagyja magát kormányoztatni általam, míg ez azt tulajdonképpen nem is vette észre, hanem gazdája erős térdnyomásainak engedett; gyermek voltam, de megjegyzém, hogy bizonyos felnőtt embernek ki velem együtt a német „Michel“ által vitetik, s azt szintén kormányozni véli, nem áll másként a dolga.

Hazatértemkor már otthon találtam nagymamát, s épen sürgős beszélőnivalója volt Dórával a beszerzett árucikkek felett. En siettem, a rám bízott üzenetet, melynek rejtett értelmét távolból sem gyanithatám,

szó szerint elmondani, s képzelhetik önök, mennyire meg valék ütődve, midőn egy egész légió haragvillám lövelt felém Dóra szeméből, küldönczdi fejében.

— Mit jelentsen ez? — kérde az idős hölgy, előbb rám, majd Dórára vetve csodálkozó tekintetét.

— Egy új sértés ez ember részéről — panaszlá Dóra.

— Sértés, Kristóf részéről? ismétlé nagymama hihetetlenül.

— Igen, tőle — hagyja helyben Dóra, s aztán elmondá egész körülményesen kalandunkat, miközben a szegény óriás néhány árnyalattal mindenesetre feketébbre lett festve, mint a minő valóban volt. — Ez azonban nem látszék nagymamát zavarba ejteni.

— Azt reméltem, hogy e ritka férfi értékét jobban fogod tudni becsülni, s félek, hogy most már nehéz lesz őt ismét visszatérítened. — Ellenveté komolyan.

— Ej mama, akkor ugyan tévedsz — válaszolt Dóra önhitt nevetéssel — a lánczrakötött medve úgy tánczol, a hogy én játszom neki, s majd meglátod, csak egy intésembe kerül, hogy őt ismét lábaim elé borulni lássam.

— Látom, hogy még mindig a régi, nevetlen gyermek vagy s e férfit ép oly kevésbé ismered, mint a hogy meg nem érdemled őt.

— Mama! — sikoltá Dóra ijedten, mert az öreg hölgy vonásai ép oly fagyosak s szigoruak valának, mint a szavak, melyek ajkait elhagyták. S még mielőtt a leány szokott békitő nyájaskodásait megkisérhette volna, elhagyá a szobát, a mi aztán a „nevetlen gyermeket“ még jobban megdöbbsenté, mint a feddés szigorú szavai.

Egy pillanatig mintegy kétségbeesve veté magát egy kerevetre, azonban hirtelen felugrott, összeszorítá

A tatai hadgyakorlatokból (huszárroham).

kis ökleit, dobbantott lábával, s szétnézett, nyilván valamely tárgyat keresve, melyen haragját kitombolhatná. Tekintete rám esett, ki még mindig mintegy sóbálványnyá meredve bámultam ártatlan közlésem eklatáns hatását.

— Takarodj a szemem elől! — sikoltá oly kézmozdulattal, mely bizonyára szárnyakat kölcsönözött volna engedelmességemnek, ha utamat épen maga a haragvó hölgy el nem zárta volna.

— Ne mereszd úgy rám szemeidet, mintha még sohasem láttál volna, te, te, ostoba ficzkó!

S ezzel eltűnt, a nélkül, hogy mint gondolám, beszédjét kézzelfogható nyomatékkal fejezte volna be, én azonban mintegy a fellegekből röppenve még sokáig bámultam utána, — igazán a legtalálhatóbb helyzet egy „ostoba ficzkó“-vá degradált őrangyalnak.

Ezen az estén nem kaptam ám mézes kenyeret!

(Vége következik.)

FÜRDŐI TÖRTÉNET.

Irta: **Juhász Sándor.**

Vajás ur, meg az ő bájos felesége, Amália ő nagysága, a legnagyobb gyöngédséggel és szeretettel viselkedtek egymás iránt, mindannak daczára, házasetük felett elviharzott már vagy öt hosszú év. Pedig öt év igen meg tudja czibálni a szeretetnek lánczait, még ha aczél és nem rózsalánczok is azok. De az ő hűségük páratlan volt. A kis vörösnyaku orvos ki is fakadt már Vajás ur előtt, hogy hát mikép lehet ilyen unalmas életet élni. Az az egyformaság, az a szürke egyformaság! — Micsoda izlés, micsoda türelem! Lássá, énnekem is van feleségem, igaz, hogy egy kissé pupos, meg az egyik szemével félre is néz, de gazdag, sok pénze van és én mégsem ülök minduntalan mellette. — Egyszer itt, más-

A tatai hadgyakorlatokból (menázsifőzés).

Vajás ur mítsem adott a gyorsnyelvű orvos szavaira, hanem szépen hazaballagott s mivel felesége épen paradicsomot karózott, hát ő is nekigyürkőzött és férhűséggel segített feleségének a nagy munkában.

A legnagyobb gyöngédség persze abban nyilvánult, hogy egyik nap a Varjas ur, másik nap meg a felesége kedvencz étele került az asztalra. Sőt azt is megtették, hogy midőn együtt kimentek sétálni a közelfekvő erdőbe, vagy a népes korzóra, Vajás ur mindig azt a ruhát öltötte magára, melyik a feleségének tetszett, Amália ő nagysága pedig a Vajás ur kedvencz színében jelent meg. Perelni, izetlenkedni senki sem hallotta őket soha, ellenben a házastársi puzsi mindenkor kijárt, valahányszor arra alkalom adatott.

Szóval páratlan hűséggel és odaadással viselkedtek egymás iránt.

A rendes kerékvágásból azonban kizökkentette őket az a kellemesen érintő hír, hogy Amália ő nagysága egy eddig ismeretlen nagybácsitól váratlanul szép összeget örökölt. Körülbelül tizezer forintot

Erre elkezdődött a tervezgetés, hogy lesz, mint lesz. Persze, hogy most már nem tudtak olyan könnyen megegyezni, mert mindegyike mást akart.

Abban azonban tökéletesen egyetértettek, hogy legelsőben is fürdőre fognak menni. Az orvos tanácsa volt az irányadó. Vajás ur Bártfára, Amália ő nagysága pedig Tátrafüredre fog menni, ott fog üdülni. Sűrű levelezéssel nem fogják egymást

háborgatni, csak ha valami váratlan esemény jön közbe, irnak csak majd levelet, de akkor is röviden, pár sorban tudósítják egymást. Hűségükben egy szikrát sem kételkedtek.

Vajás ur két havi szabadságidőt kérve, a szükséges apanázzsal és bagázsszal ellátva, miután hitvesi csókjaikat kieserélték — Amália ő nagysága egy hétig még otthon maradt a háztartást teljesen rendbeszedendő — a határozathozatal után pár nap mulva belevetette magát a Bártfa felé induló vonat „érzéketlen” karjai közé. Egy fütttyentés s a két, hűségben megedződött szív elszakadt egymástól.

A vonat kerekeinek egyhangu dübörgése elég alkalmas arra, hogy az embert gondolataiba temesse. Vajás ur is, midőn nem látta szülővárosának cseréptetejű házait, elkezdett gondolkodni. . . Hová is megy ő? Bártfára? Mi célból? Se nem beteg, se nem buskomor, világgyűlölőnek se mondhatná magát. . . Hát minek megy ő akkor oda? . . . Unatkozni?

Eh, hisz ő szórakozni, mulatni akar! Bártfán pedig lehet-e szórakozni? S arra a gondolatra jött, hogy nem. Nem is megy ő Bártfára, ott még valami ismerősre bukkan, aki figyelemmel kísérné minden lépését s talán még a feleségének is besugná. Ah, persze, hiszen nem muszáj ám Amália ő nagyságának mindent tudni.

De hát háová is menjen? Legjobb lesz Balatonfüredre, a szellemi és vagyoni arisztokrácia, a tudomány és művészet üdülő helyére. Ah, milyen pompás gondolat! Hej, azok a művésznők, azok az érdekes asszonykák! Ha egypárral ismeretségbe jönne, nem adná sokért!

Rögtön határozott. A legközelebbi vasuthálózati gócponton átszállt egy másik vonatra s boldogan repült Balatonfüred felé.

Alkonyatkor érkezett meg, a fürdőközönség épen sétáját végezte. Gyönyörű volt a látvány. A szebbnél-szebb hölgyekből álló csoportok, férfiakkal tarkázva, ott rajzoltak előtte, s az a sok pajkos karvaj, vidám enyelgés, a mely messziről kellemes vibrálással zsongott füleihez, egészen elkábította. Örült, hogy idejött.

Elhelyezkedett egyszállóban s aztán lement az estebédhez.

Egypár percz mulva megismerkedett egy bácskai fiúval, úgy hívták, hogy: Vucsetics Milorád. Vidám, könnyűvérű bohémgyerek, a ki elkövette ifjabb korában azt a tréfát, hogy egy komédiástrupp kocsián utazó hölgy után gyalogszerrel megtett hamarosan három mértföldet, csak hogy utólréhesse. Akkor tűnt ki aztán, mikor utólréte, hogy — viaszkból volt az istenadta!

Hozzája csatlakozott tehát, hiszen Vucsetics ur valamennyi hölgyet ismerte s így Vajás ur is igen sokkal kerülhetett ismeretségbe. Hogy miképen teltek napjai, azt derős homloka legjobban meg tudná mondani. Az a sok író, művész, tudomány szomjas és szellemes nő egészen elbájolta. Igen-igen le volt kötelezve Vucsetics ur iránt, akinél különben már a második koczin-tás alkalmával pertu lett. Mindennel meg volt elégedve, csak azzal nem, hogy mindezeideig nem volt semminemű kalandja. Pedig igen-igen vágyott utána. Egy fürtösféjű eleven asszonyka, a ki úgy csicsereg, mint egy madár és egy — légyott. Ah, mily nagyszerű lenne az!

De mikép? Nem mondhatná, hogy gyáva, hogy nincs bátorsága. De ha véletlenül kitudódnék, ha eljutna a felesége füleihez? Házizivatar lenne belőle, de nagy! — az bizonyos. Még el is válhatna tőle a felesége, akkor pedig magával vinné az örökséget. Bajos, bájos. Pedig jó volna, nagyon jó volna!

Amint így elmélkedik, Milorád barátja nyit be hozzá nagy zajjal s aztán nem várva semmi kínálást, beleveti magát egy székbe s azonnal elkezdi lelkesülten:

— Ah, mily pompás, mily isteni asszonyka! Ma érkezett.

Az öcsöcsé kísérté, de az ismét visszament. Most magányosan van minden kíséret nélkül, egyedül. Te barátom, ha... itt aztán elakadt, de Vajas ur kiegészítette a gondolatot... hátha, hátha egy kaland... s még hozzá, ha a barátja orra elől halászná el! Nem volt nyugta, ő meg akarja ismerni azt az isteni asszonykát, mutassa be neki az ő kedves barátja.

Ideges léptekkel mentek ki az óriási terrászra, hol távol egy magányos hölgy ült, háttal fordulva feljűk.

— Ó az! — sugá lelkes hangon Milorád.

Közeledtek. Szépen vált ki az idegen hölgy alakja, csinos termete az ismeretlenségből Vajas ur meg nem állhatá, hogy meg ne jegyezze:

— Pompás, nagyszerű!

Hozzáléptek. A hölgy feljűk fordul. Vajas ur meglepődik. Vucsetics ur készül bemutatni az ismeretleneket, de Vajas ur megelőzi:

— Feleségem, — barátom!

Gyorsan robot a vonat, de Vajas ur meg Amália ő nagysága erősen türelmetlenkedik, hogy úgy mászik, mint a csiga. Gyorsan-gyorsan, minél hamarabb! Hová? Hová, hát haza!

Hogy otthon mit szóltak egymásnak, arról hallgat a krónika, csupán csak azt jegyezte még fel, hogy hazaérkezésük után pár nappal ismét együtt karózták a paradicsomot.

ELZA.

(Regény egy kötetben.)

(6. fejelet.)

Írta: Horváthné Ferenczy Ida.

VI.

Mint gondolhatjuk: István bácsi tervét ujjongva üdvözölték Szekrényesyné házában. Elza nem kételkedett, hogy megálmodott szerencséjének hajnala most derült föl.

Alig pár nap múlva, mihelyt csekély podgyászával elkészült, István bácsi kíséretében a kastélyba indult Elza, hogy állását, mint a grófné társalkodónője elfoglalja.

Minden bámulat és csodálkozás nélkül haladt végig a pompás termeken, s a zavar és elfogódás legkisebb jelét sem érezve lépett a grófné elé. Mintha mindig itt lett volna otthon ebben a pompás kastélyban, a hová pedig csak most tette először be lábát.

A grófné már várta őket. Érdekléssel fordult a belépők felé.

— Jöjjen közelebb, gyermekem! — szólt, föl-emelkedve a bársony pamlagról kissé, hogy a jövevényt jobban szemügyre vehesse.

Elza közelebb lépve, mélyen meghajolt a grófné előtt, ki meglepve a leányka ritka szépségétől, gyönyörködve szemlélte őt.

— Kedves tisztartó ur! Ha olyan művelt és jó is pártfogoltja, mint a minő szép, akkor nagyon meg leszek vele elégedve.

Elza mélyen elpirult e dicséretet hallva, ilyen előkelő nő ajkairól, mig István bácsi örömmel tekintett reá.

— Azt hiszem, kegyelmes grófné, hogy a másik két tulajdonáért még inkább kezeshedhetem.

A grófné esengetett. A belépő komornához fordult:

— Vezesse a kisasszonyt szobájába, Milka, gondoskodják részére frissítőről. Ha elhelyezkedett kissé gyermekem, majd hivatni fogom, hogy kötelemeivel megismertessem.

Elza követte a komornát, kinek ravasz arcán elégedetlen vonás tünt föl, midőn vizsga szeméi végigfutottak a leányka igéző alakján.

Elza megérezte e szuró tekintet ellenséges voltát, s szó nélkül haladt vezetője után.

Szobája a grófné lakosztálya mellett volt közvetlenül, egy csinos, tágas szoba, a kényelemnek minden kellékeivel, de mégis lényegesen különbözött az eddig látott fényes termektől.

— Idevaló a kisasszony ebbe a kis városba? — kérdé végre a komorna tőle.

— Igen, itt születtem, — viszonzá Elza röviden.

— Talán a szegénység vitte rá ez állás elfogadására? A főranguk köre igen veszedelmes talaj az ilyen magános szép ifju hölgynek.

Elza arcát sötét pir önté el e bántó szavakra.

— Mi jögon beszél kegyed ilyen hangon velem már az első pillanatban is? — kérdé büszkén emelve föl fejét. — Ellenére van talán idejövetelem? Tetteim indító okáról nem tartozom kegyednek számolni. Kiméljen meg a jövőben sértő kérdéseitől. Különbözn távozhat, nincs többé szükségem szolgálataira.

A komorna meglepetve nézte a haragban égő leányt. Ilyen gyors megtorlásra nem számított.

— Lám, lám — szólt magában dörmögve, midőn a szobát elhagyta — úgy látszik, az ellenfél elég erős, s kétszerte több okom van féltetni tőle befolyásomat a grófnénál. Azt hittem pedig, hogy valami szerény kis falusi libával lesz dolgom, kit könnyen kiüthetek a nyeregből, és ime, milyen büszke nagyuri hölgyet látok. Honnan a pokolból vette ez a kis leány azt a büszke modort, meg azt a ritka szépséget? Node én sem vagyok valami hitvány ellenfél, nem hiába forgok már tiz év óta főuri körökben. Ha török-szakad, egy félév alatt, ha nem hamarabb, kitürom e hetyke kisasszonyt.

Elza már két napot töltött ei a kastélyban, és ez idő alatt nagy mértékben megnyerte a grófné kegyeit. Mesteri zongorajátéka, zengzetes hangja a föl-olvasásnál, folyékony franczia, német társalgása, mely nyelveket a grófné különösen szerette, mind igen kellemesen hatottak a grófnéra. Az irigy Milka boszankodva látta, hogy urnője mind több-több élvezetet talál a leányka társaságában.

Az öreg gróf örült neki, hogy neje annyira meg van elégedve a várt társalkodónővel, de nem érdekelte tovább ez a dolog, és alig fordított reá valami figyelmet, fel sem tünt neki a homályban álló Elza megkapó szépsége, midőn neje bemutatá neki társalkodónőjét.

Hugó gróftot még eddig nem látta Elza. Étkezni egyedül szokott szobájában, és ha a grófnénál volt, az ifju gróf rendszeren távol volt.

Egy napon épen a grófné óhajtására, zongorához ült Elza. Beethoven egyik szonátáját játszotta, s mint mindig, ha ilyen komolyabb darabot játszott, teljesen elmélyedt játékában, s bár szemben ült az ajtóval, nem vette észre, hogy annak keretében Hugó gróf jelent meg. Meglepetve, némán állott meg az ifju, lebilincselve a zenélő, előtte még ismeretlen leányka eszményi szépségétől.

A bucsuzó nap sugarai által megaranyozott dús szőke haj, a ragyogó, álmodozó, sötét szemek, az átszellemült, finom arczocskát angyali szépséggel árasztották el.

A darab véget ért, Hugó mintegy édes álomból ébredve föl, lépett előbbre, anyját üdvözölni.

— Jó estét, anyám! — szólt kezét esókolva a grófnénak, — nem is tudtam, hogy vendéged van — folytató, Elzára tekintve.

— A kisasszony nem vendégünk, Hugó! Ő állandóan az enyém, hála Istennek. — Hiszen említém előtted, hogy társalkodónóm két nap óta megérkezett.

— Valóban, most már meg arra is emlékezem, milyen dicsérőleg nyilatkoztál a kisasszonyról. Örülök, hogy megismerhettem kegyedet, szívesen üdvözölöm otthonunkban, — szólt, Elza előtt könnyedén meghajtva magát. — Engedje, hogy egyidejűleg köszönetet mondjak mesteri játékáért, melynek egy részét már én is élveztem.

— Nem vettem észre beléptét, gróf ur — s így nem is érdemlem meg köszönetét — viszonzá a leánya, reá emelve szép szemeit.

— Szép tőled, Hugó, hogy felkerestél, már régen nem szenteltem neked estét. Hogy mulattál a vadászaton? Talán ki is fárasztottad magad túlságosan, — mondá a grófné, aggodással tekintve fiának halvány arcára.

— Azt már nem engedné a lustaságom — viszonzá nevetve az ifju, szemeit le sem véve Elza ígész alakjáról. — Valami nagyon nem terheltem még magam meg soha.

— Holnap valószínűleg megérkeznek Bérczyék, — folytatá a grófné — én előre örülök kedves társaságuknak, bár megvallom, hogy mióta a kisasszony mellettem van, nem érzem hiányát a társaságnak. Mint hallottad, szépen zenél, és nagyon kellemesen olvas föl nekem francia, német nyelven, és ez nekem olyan élvezet, a mitől, mióta szemeim meg vannak gyöngyülve, meg voltam fosztva. — Kedves Elza! Nézzen utána, vajjon teljesen rendben van-e már a várt grófnők részére berendezett lakosztály? Különbö, ma már nem fárasztom kegyedet többé, elvonulhat szobájába.

Elza meghajtá magát, s távozni készült, de a grófné még visszatartá.

— Most veszem észre, gyermekem, hogy ruhája kissé kopott, arra kérem még, fogadja el tőlem azt a ruhát, mit ma még elküldök kegyednek, hogy holnap vendégeink előtt illően jelenhessen meg.

Elza pirulva rebegett köszönetet, és sietve hagyta el a szobát.

Areza égett a lealázástól, mi az ifju gróf előtt érte. Szegénységének érzete még sohasem volt oly kínos előtte, mint most, midőn a grófné jóindulatu kegye ilyen lealázó hatást tett reá. Eszrevette, hogy a grófné utóbbi szavaira az ifju szemei számalommal pihentek rajta, és ez a számalom vérig sérté őt.

Heves zokogásba tört ki, szobáját elérve. De csak alig pár percze engedhette át magát fájó érzelmeinek, az ajtón kopogás hallatszott s alig törülheté le könnyeit, az ajtó keretében a Milka irigy, gúnyos arca jelent.

— Bocsánat, hogy fájalmát zavarom! — szólt titkolt örömmel tekintve a leánya kisirt szemeire. — A kegyelmes grófné ezt a csomagot küldi általam kegyednek.

— Adja át hálás köszönetemet a grófnénak — viszonzá Elza röviden, átvéve a csomagot. Könyvet vett kezébe, értésére adván ezáltal Milkának, hogy nem kíván vele társalgásba bocsátkozni.

A komorna dühösen távozott.

— Még méltóságán alulinak tartja a velem való társalgást a kolduskisasszony! De már puhul a lelkem, úgy látszik. Csak tudnám, hogy miért sirt épen most, mikor ilyen szép ajándékot kapott. Ez a ruha is az én tulajdonom lett volna, ha ő nincs! — Oh, mint gyűlölöm ezt a leányt! — suttogá, öklével fenyegetve Elza ajtaja felé.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Szegény magyarok, mi nem igen vagyunk elkényeztetve a legmagasabb vendégek gyakori látogatásával, bizony nekünk nagy ünnepszámba megy, ha egy koronás vendég nálunk megfordul, az meg pláne sátoros ünnep, norma-nap, ha nem egy, de két császár és király fordul meg portánkon.

Ilyen ünnepnapokat élünk most, mert hát a legalkotmányosabban uralkodó I. Ferencz József apostoli királyunk Budapesten fogadja hatalmas szövetségét II. Vilmos német császárt és orosz királyt.

Budapest székes főváros, amint illik is ilyen alkalommal, ünnepi díszbe öltözik, lengenek a zászlók, hullámszik az ideözönlött néptömeg az utakon.

Feszült várakozással néz mindenki e látogatás elé, hogy miért, hát annak igen sok oka van.

A kis bakfis — no és a női nem legnagyobb része kíváncsi erre a deli szép uralkodóra, ki az európai dinaszták között talán a legszebb ember, — a papueshős kíváncsi arra a nagyérdyü emberre, ki még a vasat is megtörte, ha az mindjárt kanczellár volt is.

— Hej, ha én így meg tudnám törni anyjukom akaratát! — szól, de aztán félve néz körül, ha nem hallotta-e az anyjuk?

Egy harmadik azt az Európában legnagyobb hírnévre vergődött levelezőt várja.

A festő a festőművészt, a szoborvéső a szoborvésőt, a költő a poetát várja benne, a tábor a kitünő katonát fogadja. — s a politikus — az egy toasztot vár tőle! Ah, de milyen toaszt lesz az?! — csettint a nyelvvel a politikus.

Egy szónoki remek, egy röpké villám, mely végig vonul Európa felett, Szt.-Pétervártól — Párisig.

De a legjobban várják a német császárt a gomblyuk betegek Istenem, milyen jótékony rendjeleső fog alászállani a kitékadat gomlyukakra! Hány kitüntetés, hány cím vár most még méltó tárgyra, és hány méltó tárgy vár most még kitüntetésre, címre.

Ezek a királynapok Budapest székes-fővárosnak közel 800,000 frtba fognak kerülni, ami ugyan elég díszes summácska különösen ebben a mai drága világban, hanem hát a szövetséges uralkodó előtt reprezentálni kell, ki kell tenni magunkért és végre az a sok pénz, amibe ez kerül, az megint magyar munkás kezébe megy, az igaz, hogy az ő kezéből is jön. De ha a város nem adná most ki, akkor nem kapná meg. Ezen a nagy kiadáson tehát nem szabad megakadni.

Aztán meg gondoljuk csak el, hogy mekkora kiséret jön majd a német császárral? mekkora kiséret követi apostoli királyunkat, hát ez kérem mind nagyon szép pénzt fog itt hagyni!

A német császár kíséretében lesznek: Eulenburg gr. udvari marsall, Ilberg dr. udvari orvos, Schwerin udvari tanácsos, Plessen altábornagy főhadsegéd, Scholl, Klinkowström ezredesek és Bohn és Moltke őrnagyok szárnysegédek, Hahnke gyalogsági tábornok főhadsegéd, Villauve ezredes osztályfőnök, Mirtenz, Schulz, Schneider és Abb titkos udvari tanácsosok, Lucanus dr. kabinet-tanácsos Eulenburg gróf bécsi nagykövet, Hülsen-Haeseler gr. attasé, Schlieffen gróf a vezérkar főnöke, Wedel gróf ezredes, Plinzner udvari lovászmester. A német császár körül a diszszolgálatot végzik: Üxküll gróf hadtestparancsnok, Pfeiffer ezredes, Schönburg-Hartenstein herczeg őrnagy, Stahrenberg gróf lovas-százados, Stürgeh gróf százados és Merán gróf főhadnagy.

Ezekon kívül a király vendégeiül érkeznek még az orosz vezérkar főnöke, Obrucsev gróf gyalogsági tábornok főhadsegéd, Kundstädt ezredes, a schleswig-holsteini 60. sz. Ferencz József huszárezred parancsnoka és Kömmeritz báró százsz főhadnagy.

Idegen tiszték közül jelen lesznek még: Dorst, Chamberlain, Berkeberg, Wandrop, Nava, Ohara, Demetrescu, Woronin, Maschin és Don Centano attasék.

Ferencz József király ő feisége kíséretében lesznek: Paar és Bolfras főhadsegédek, Alberti gróf, Culmer és Wessely szárnysegédek, Wanka ezredes, Dittl százados, König udvari tanácsos és Marzsó udvari titkár.

Ha tehát materiális értékét tekintjük ennek a királylátogatásnak, hát az is szép, de ha morális hasznát keressük, hát az egyszerűen megfizethetetlen.

Mi, bármint protestálunk is ellene, a külföld előtt még mindig Ausztria vagyunk, ott külön Magyarországot nem ismernek!

És most jön egy igen hatalmas állam uralkodója és Magyarországon a magyar király fogadja őt vendégül, egész Európa szeme rajtunk függ, s mi bebizonyítjuk, hogy mi nem osztrák-magyarok vagyunk, hanem csak Magyarország és egyes-egyedül magyarok!

Tudomást szerez róla a világ, hogy van a Duna és Tisza között egy szép, egy nagy ország, melynek népe szabad, melynek feje egy alkotmányos király, mely nincs alávetve más országnak, s mely igaz csak a legújabb időben született újjá, de oly rohamos léptekben követi nyugoti társait, hogy eléri a legrövidebb idő alatt s el is hagyja.

Szeptember 20-án az udvari ebéd alkalmával két cigánybanda és pedig Radics és Berkes bandája fogja szórakoztatni az uralkodókat. Egy-egy óráig játszik a két banda fölváltva. Legelőször Vilmos császárnak a Dal Aegirhez című szerzeményét adják elő. Erre tanítja a cigányokat már most Káldy Gyula, az Opera igazgatója. A zeneprogramm többi száma mind magyar motívumú lesz, a Rákóczy-indulótól az altöldi magyar nótáig.

* * *

Hogy a hét eseményeit tükrünk hiven tükrözze vissza, meg kell emlékeznünk még egy másik harcoss testületről, az ecclesia militánsról, a küzdő egyházzal, melynek két leghatalmasabb vezére a napokban ülte meg születességének illetve áldozásának ötven esztendő jubileumát.

Főtisztelendő Vaszary Kolos, Magyarország bíboros herceg-érseke f. hó 15-én töltötte be 50-ik évét annak, hogy a szent Benedekrendbe lépett. Ő eminenciája szombaton utazott udvarával együtt Balaton-Füredről Pannonhalmára, ahol vasárnap megkezdte három napig tartó lelki gyakorlatát. Szerdán volt a rend templomában az ünnep, a melyet a jubiláns egész csendben készült megülni, úgy hogy csak a szent Benedek-rend tagjai vettek részt benne. Ft. Vaszary Kolos bíboros hercegprímás ő eminenciáját 1847 szeptember 15-én vették föl a Benczés-rendbe, a hol szerzetesi fogadalmát 1854 június 6-án tette le és áldozó pappá 1855 május 26-án szentelték. Pannonhalmi főpát lett 1885 április 28-án; esztergomi érsek és hercegprímás 1891 október 27-én.

A másik jubiláns Bende Imre, nyitrai megyei püspök szintén a napokban ülte meg áldozásának ötvenéves évfordulóját egész egyházmegyéjének lelkes óvációi közben.

* * *

Hogy tudósításom teljesen pontos legyen, meg kell még emlékeznem Pulszky Ferenc haláláról, ki úgy a politikában, mint a tudományokban elévülhetetlen érdemeket szerzett. Személyes barátja volt Kossuth Lajosnak és Széchenyi Istvánnak. A 48-iki eseményekben tevékeny részt vett, és az emigrációnak egyik legkedveltebb tagja. Meghalt, mint a magyar nemzeti muzeum igazgatója. Tagja volt a magyar tudományos akadémiának, s mint ilyen rendkívül konzervatív volt, tőle származott az a szálló igévé vált mondat, mikor az újságok az akadémiát igen hevesen támadták:

— „A kutya ugat, a karaván halad!”

Néhány éve a Bródy-féle 3000 frtos publicisztikai díjjal tüntette ki az akadémia.

Kürtös.

KÉPEINKHEZ.

Erzsébet, Románia királynéja (Carmen Sylva). A múlt héten bejárta a lapokat az a hír, hogy Károly Románia királya és felséges neje meglátogatják királyunkat Budapesten. A látogatás folyó hó 24-ikére volt tervezve. Igazán csak fokozta volna örömlenket, ha a román királyi pár is tanuja lett volna annak a meleg fogadtatásnak, melyben a magyar nemzet uralkodóját minden egyes alkalommal részesíti, valahányszor eljön hozzá. Jelen képünkön a nagynevű irónőt Carmen Sylvát, a román királynét mutatjuk be olvasóinknak.

Az ősz örömei. Minden évszaknak megvannak a maga kedves örömei, a tavasz virágaival kedveskedik, a nyár a kirándulásokat hozza meg, a tél a családok ünnepét, a karácsonyt adja nekünk és az ősz, az a szürettel, a gyümölcsökkel kedveskedik. Ám nemcsak a természetben, az életben is megvan a tavasz, mikor a leány még csak fésző rózsabimbó, megvan a nyár, mely a szenvedélyek forró sugaraival perzseli a sziveket, de megvan az ősz is, amikor a családi örömei ideje beköszönt, s a természet meg hozza gyümölcseit. Ezek az ősznek az örömei.

A tatai hadgyakorlatokról. Megkezdődött már és foly a nagy, de azért vérsérvű háború, bőmbőlnek az ágyuk naphosszat és pusztítja képzeletben a sok ellenséget a katonaság, ki fehér szalaggal, ki a nélkül lődöz napestig, exzercizoz, masiroz és a végén deffeliroz! Reggel még úgy áll egymással szemben két sereg, mint elkeseredett ellenségek, s egyik a másikat akarja kiüzni biztos állásából, a huszárság attakot, rohamot intéz a gyalogság ellen, de megtörik az ereje ennek szuronyszegzett sorsfalán, az előrsök, a kémek vigyázva járnak, még kutya-

kat is visznek magukkal, hogy ezek segítsék őket az ellenség felkeresésére. Az nyeri meg az ütközést, aki kiválóbb, aki ügyesebb, aki a jobb állásokat elfoglalja, aki a másikat ki tudja szorítani a helyéből, azé a dicsőség. És milyen dicsőség, Európa egyik leghatalmasabb uralkodójának szemeláttára kivivott dicsőség! Már ez valami, ezért érdemes vesződni, fáradni, izzadni naphosszat. Este aztán fáradva hazatérnek a bakák, de nem ám a kaszárnnyába, oh nem. Most háborusdi van, hát a fáradt baka pihenjen egy zsup szalmán, éppen mintha nem is volna csak játék. Az ételét is ott főzik meg, ahol az evés órája ép út, a mezőn, egy patak mellett. Milyen nagy áldás az a patak ilyenkor, üdítő italt szolgáltat, vizet a főzéshez stb. Mert hát nagyon szép dolog az a dicsőség, de kiizzad, kiéhez, megszomjazik, poros lesz és mindenekfelett fáradt érte a szegény katonagyerek.

Vig kocsikázás. Ilyenkor, mikor a mezei munka javarésze már be van végezve, a falusi nép kedélye is derültebb, jobban hajlik a tréfára, enyelgésre, s ha estenden hazatérnek a mezei munkáról, valóságos versenykocsikázást rendeznek az országuton, ki lesz előbb otthon! Persze, hogy nem kimélik ilyenkor a lovakat, de az is természetes, hogy az a koci, melyen csak két vadvirág van, sokkal könnyebben vágthatat terhével mint a többi. Így aztán egyik a másik után marad el mögötte. A két vadvirág meg nevetve nógatja a lovakat gyorsabb vágatásra. Csak hogy e mögött a a sietés mögött aligha egyéb nincs!

Tönkrement! Ebül gyült, ebül költ, tartja a magyar közmondás, de igaz is. Hány, de hány ember van, aki szorgalmas munkásság helyett spekulációkkal, börzemüveletekkel akarja megszárazozni vagyonát. Vannak emberek, kiknek ez sikerül, de ezek elenyésző csekély részét képezik a börzjátékosoknak, a többi, az veszít. Először játszanak, hogy nyerjenek, aztán, hogy vesztek, mindig szenvedélyesebben játszanak, hogy nagy veszteségeiket visszanyerjék, míg teljesen tönkrementek. Az ilyeneknek aztán rendes és utolsó menedékük a revolver, nem használ azoknak a vigasztalás.

SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Zalamegye R. T. Becses levelezőlapján nem egészen világosan fejezte ki a kérdést, egész más t. i., ha csak a kiskorúak nevének megváltoztatásáról van szó és egész más, ha a mostoha gyermekek ezzel a névváltoztatással egyszersmind adoptálva lesznek. Sziveskedjék kérdését szabatosabban kifejteni, szivesen válaszolunk. — **S. Gy.** A talányok közül csak egy vált be, a többi részint a rossz rajz, részint politikai vonatkozása miatt nem foglalhat helyet lapunkban. — **Buday Sándorné** urhölgynek! Köszönettel vettük és mihamarább adjuk a szép ismeretterjesztő cikket. — **E. N. S.** Kívánságának nagyon szivesen tennék eleget, de jelenleg három folytatásos dolgozat jelenik meg. Ha ezek közül az egyik véget ér, szivesen. — **Hamis Napraforgó!** A beküldött közleményre P. D. A. magánlevelet fog küldeni. — **P. B. J.** — **K. L.** Ha a sor rájuk kerül. — **B. J.** Tisza partján, kisebb fogyatkozásai vannak s ezért, hogy levelének stíljében maradjunk „untauglich“, ám a gondolatok és a humor helyre legények, azok beváltak. — **P. A. R.** A prózát némi simitással adjuk a sorban, de a versek gyengék. — **Mercsa Mihály** urnak. Álneveket nem árulhatunk el. — **Bartha Pál** urnak. Sajnáljuk, jelenleg nem szolgálhatunk tiszteletpéldánnyal. — **Magán detektív.** A fordítás nyelvezetének zamatosan magyarnak kell lennie, csak így bír értékkel; ezen sokat kellene javítgatni. — **Ifj. D. J.** A sakkalány alkalomadtán belejön lapunkba. — **Aurél.** Kérdezi tőlünk, hogy a massage árt-e? Cikkirónk, a mikor a női arc színéről írt, csak azokat a ferde és ártalmas szereket kárhoztatta, melyek arra hivatják, hogy a női arcnak halványaságot kölcsönözzenek. A massage ezzel ellenkezőleg: üdívé teszi az arc színét és helyreállítja a megrongált egészséget, ennél fogva semmi esetre sem lehet ártalmas, természetesen azt megint csak orvos mondhatja meg, hogy hol és mikor szabad használni. — **Aranyhaju Böske!** Azért nem közöltük, mert úgy látszik, személyes éle van. — Bélyegtelen leveleket nem veszünk át, névtelen leveleket nem veszünk figyelembe. Kéziratot nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **FARAGÓ SIMON.**

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. szám.